

SADRŽAJ

Sadržaj, Impressum	2
Uvodna riječ urednice	2
Riječ predsjednika (br. 40)	3
Riječ predsjednika (br. 42)	4/5
Povijest Udruge invalida rada Zagreb (br. 1)	6
Zlouporaba članske knjižice (br. 20)	6
Predstavljanje Udruge invalida rada Zageba (br. 35)	7
Osvrt kineziologa (br. 38)	8
Novo ruho (br. 21)	9
Obilježena 40. obljetnica UIR Zagreba (br. 17)	10
45. obljetnica i Dan Udruge invalida rada Zagreba (br. 35)	11
50 godina djelovanja Udruge (br. 44)	12/13
2003. – Europska godina osoba s invaliditetom (br. 3)	14
Malo svijetla u tmurnim danima za osobe s invaliditetom koje se kreću pomoću kolica (br. 10)	15
Donacije (br. 25)	16
Donacija invalidskih kolica (br. 27)	16
Kontrola šećera u krvi i kolesterola (br. 2)	17
Rehabilitacija (br. 12)	17
Suradnja sa Crvenim križem (br. 22)	18
21. ožujak - Nacionalni dan invalida rada (br. 26)	19
Možemo zajedno (br. 36)	20/21
I mi smo zvijezde (br. 43)	22/23
Značaj volontiranja (br. 44)	24/25
In Memoriam, Marija Topić (br. 38)	27
In Memoriam, Zlatko Bočkal (br. 47)	27
Memorijal Marije Topić (br. 40)	28/29
Suza za Zlatka Bočkala (br. 48)	30/31
Razgovori s najstarijim članovima Udruge (br. 44)	32/33/34
Kako doživjeti 100. rođendan? (br. 43)	35

Izdavač: Udruga invalida rada Zagreba

Adresa: Zagreb, Nova cesta 86

Urednica: Anamarija Lazić, mag.cin.

Kontakt telefoni: 01/4829392, 4829119, 4876301

klupske aktivnosti: 01/4876294

E-mail: uir@uir-zagreb.hr

Web: http://www.uir-zagreb.hr

Facebook: http://facebook.com/uirzagreba

Instagram: https://www.instagram.com/uir.zagreba/

Fotogalerija:
http://www.uir-zagreb.hr/naslovnica/fotogalerija

Videogalerija: http://tinyurl.com/uirzagreba

Grafčka priprema: Snježana Belančić

Tehnička podrška: StoryEditor Editorial System

Tisak: Kerschoffset Zagreb d.o.o.

Naklada: 5.000 primjeraka

Tiskano uz sufinanciranje Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Poštovani i dragi čitatelji,

prije nepune tri godine obilježili smo jubilarnih 50 godina postojanja i vrlo aktivnog djelovanja Udruge invalida rada Zagreba, skraćeno UIR Zagreba ili UIRZ, a od milja svima dobro poznato – UIR.

Sada je na redu još jedno obilježavanje brojke 50, a riječ je o 50. izdanju našeg **Glasila invalida rada, GIR**.

Prvo izdanje izdali smo u prosincu 2002. godine, a potom smo nastavili s izdavanjem četiri puta godišnje odnosno svaka tri mjeseca. Izdanja od broja 1 do broja 32 bila su tiskana u A5 formatu s naslovnicom i zadnjom stranicom u boji, a svim sadržajem crno bijelim. Broj 33 smo iskoristili za velik broj promjena: povećali smo format na A4, povećali smo broj stranica, obojali smo sve stranice te smanjili dinamiku izdavanja na dva puta godišnje. Brojne pozitivne povratne informacije nakon tog izdanja dokazale su nam da se takva prekretnica pokazala itekako opravdanom.

Da bismo osigurali mogućnost prelistavanja i onim članovima i znatiželjnicima koji prve brojeve nisu imali prilike prolistati, svih 49 brojeva objavili smo i na našoj mrežnoj stranici i na lssuu digitalnoj platformi u okviru koje milijuni čitatelja pronalaze, čitaju i dijele razne magazine, kataloge i druge publikacije.

U ovom smo jubilarnom **50. broju** za vas izabrali članke koje smo "izvukli" iz prijašnjih brojeva. Na taj vam način želimo prikazati neke od važnih događaja i aktivnosti objavljenih u proteklih 16,5 godina. Vjerujem da će se dio čitatelja nekih članaka sjećati dok će dio čitatelja neke članke, ako ne i sve, čitati po prvi put. U kojoj god grupi bili, nadamo se da smo vam približili povijest UIR Zagreba i da ćete nam se, ako već niste, priključiti – kao član, suradnik, partner ili volonter.

Uživajte u listanju i čitanju članaka izabranih samo za vas.

Anamarija Lazić, mag.cin.

Riječ predsjednika

Autor: Zlatko Bočkal, prof.

Prošla je godina dana od kada smo ostali bez drage nam predsjednice gdje Marije Topić. Njen rad bilo je teško nastaviti, no uz početna lutanja i manja nesnalaženja nastavili smo raditi. Moglo bi se reći uspješno, jer prošlu godinu završili smo s financijskom nulom, dakle bez gubitaka, a i ostvarili smo sve Programom predviđene zadatke.

Novu 2014. godinu započeli smo, a i dalje radimo, u teškoj gospodarstvenoj situaciji, koja se vjerojatno reflektira i neznatnim smanjenjem broja članova. Znam da je teško izdvojiti novac za članarinu, ali isto tako vjerujem da ste svjesni snage koju imamo ako smo brojniji. Taj broj i sredstva akumulirana od članarine, na natječajima na koje se javljamo mogu imati znatan utjecaj da za projekte koje osmišljavamo dobijemo namjenska sredstva. Radi toga smo vam predložili akciju pod nazivom „Učlani člana“ kojom vas potičemo da učlanjivanjem novih članova date svoj doprinos povećanju našega članstva.

Zamislite, kada bi svaki od nas učlani **samo jednog novog člana** bilo bi nas **20.000**. Sredstva kojima raspolažemo omogućuju nam da organiziramo različite aktivnosti. Vjerujem da ste primijetili povećani broj

aktivnosti u našem Klubu, a i dvanaest satno vrijeme rada Kluba. Želja nam je da što većem broju naših članova omogućimo uključanje u klupske aktivnosti, pa smo vam i tu ponudili novu akciju pod nazivom „PROŠIRITE ZNANJE I UŽIVAJTE“. U okviru zdravstveno rekreativnog programa proširili smo suradnju s Daruvarskim toplicama i Thalassoterapijom u Crikvenici.

Što se tiče tuzemnih izleta, njihov broj i lokacije ostale su iste. Budući da nas je mnogo a broj mjesta za izlete je ograničen, donijeli smo odluke kojima se prednost daje onima koji nisu unazad godinu dana bili na izletu. Većina vas je podržala ovu mjeru, iako ima pojedinaca kojima se to baš ne dopada. Bilo je i upita, zašto

podupirući članovi trebaju platiti punu cijenu izleta. Mislim da je to jasno i proizlazi iz značenja riječi „podupirući“, a to znači da netko nekome pomaže. U našem slučaju podupirući članovi pomažu Udruzi i njenim članovima u realizaciji programa, no isto tako mogu se besplatno uključiti u niz aktivnosti Udruge. Za postignute rezultate zaslužni smo svi: skupština i upravni odbor za politiku, stručna služba za

organizaciju, a svi članovi za realizaciju. Kako bismo zadržali razinu aktivnosti a i poboljšali je, trebamo u tijelima koja kreiraju politiku mlade ljude.

Uostalom to smo i postavili za jedan od ciljeva našega Programa. Pozivam one među vama koji su mlađi od 60 godina, koji imaju interesa i ideja kako unaprijediti rad Udruge da nam se jave kako bismo ih mogli postupno upoznavati s radom Udruge i pripremiti za budući rad u tijelima Udruge.

I ovaj naš časopis mogli bismo učiniti zanimljivijim. No trebamo suradnike. A tko može biti bolji suradnik od Vas, članova Udruge. Pišite nam o lijepim i ružnim zgodama koje ste doživjeli kao osoba s invaliditetom; kako ste reagirali u tim situacijama, kako ste riješili određene probleme na koje ste naišli pri rješavanju Vaših zahtjeva. Vaše iskustvo može pomoći drugim članovima koji će se naći u sličnim situacijama. Dolazi ljeto, mnogi od vas će otići izvan Zagreba, a za one koji ostaju Udruga će i dalje raditi ali s kraćim vremenom. O svemu tome možete se informirati čitajući oglasne ploče u Udruzi, ili našu Web mrežnu stranicu ili Facebook profil. Želim svim članovima i njihovim obiteljima ugodan ljetni odmor. U rujnu ćemo nastaviti punom parom i nadam se s većim brojem članova.

Vaš predsjednik

Zamislite, kada bi svaki od nas učlani jednog novog člana bilo bi nas 20.000.

KAKVI SMO?

Sigurno se pitate, zašto takvo pitanje? Udruga dobro funkcionira, povećale su se aktivnosti, određene povlastice omogućene su većem broju članova i općenito gledajući položaj osoba s invaliditetom se poboljšava. Rezultat je to napora, uz nadležne institucije u gradu i državi i svih nas u Udruzi. Ispravno bi bilo reći većine nas u Udruzi, jer ima nekih koji uporno narušavaju ugled Udruge i osoba s invaliditetom. Pokušat ću vam to prikazati s opisom nekoliko situacija.

1. Obilazak Brijuna. Buffet doručak (švedski stol)u hotelu. Hrana je ukusna i svatko uzima koliko može pojesti, osim nekoliko kolegica, koje bez srama uzimaju znatne količine hrane u svoje dosta velike torbe. Nisu reagirale ni na upozorenja nekih naših članova.

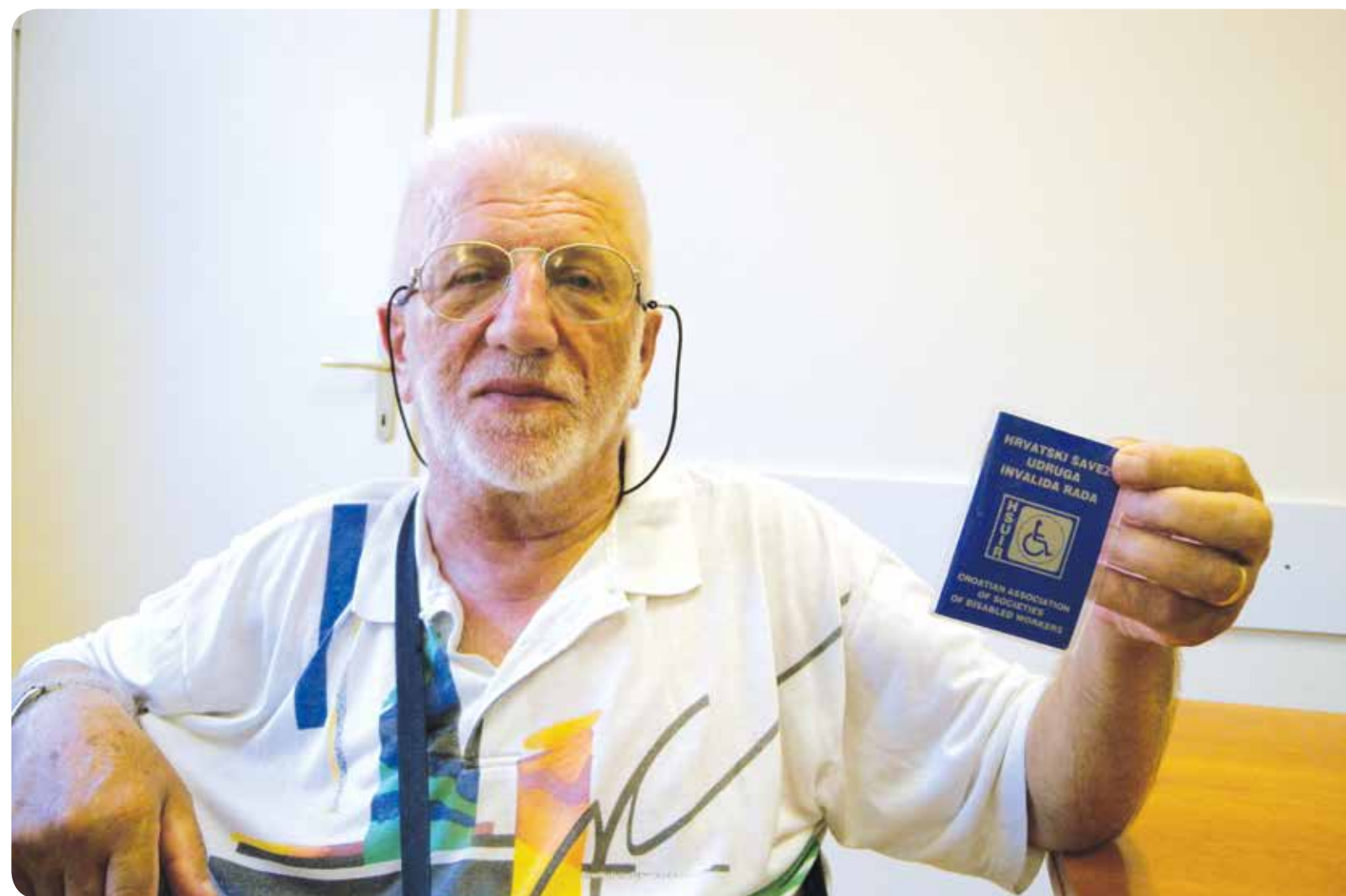
2. Obilazak Daruvara. Po dolasku u Daruvar naši članovi izlaze iz autobusa i postupno ulaze u hotel u kojem su im naši partneri u rekreativno-zdravstvenom programu pripremili čaj i peciva što su naši članovi unaprijed platili. Neke kolegice brzo zauzimaju položaje za stolom i pune svoje torbe pecivom. Oni koji su došli kasnije nisu imali što jesti. Kasnije, tijekom obilaska Daruvara one su uživale jedući malo po malo „ukradena“ peciva. Nakon pitanja kako ih nije sram, odgovorile su „A tko im je kriv što su došli zadnji?“

3. Čekaonica jednog biokemijskog laboratorija. Ulazim u čekaonicu i na redomatu uzimam broj. Rade dva šaltera, a na stolicama sjedi osam osoba. Na jednom šalteru upisuje se jedna osoba, a na drugom šalteru jedna osoba se upisuje, a iza nje stoji starija žena (oko 80 godina) oslonjena na štap. Procjenjujem da ću čekati oko 4-5 minuta i sjedam na slobodnu stolicu. Nakon niti jedne minute

ulazi dobro držeći 60 godišnji muškarac. Isprsi se kao da je u vojsci i ravno na upisno mjesto ispred starije gospođe sa štapom. Ostali u čekaonici ga upozoravaju da treba uzeti broj na redomatu, a on važno, kao revolveraš, poseže u džep i pokazuje plavu knjižicu, govoreći, ja imam prednost. Većina osoba u čekaonici je negodovala, a neki su i glasno komentirali: „dosta nam je takvih invalida“. Nakon par minuta obavio sam pretrage i sjeo u obližnji kafić na kavu i sendvič. Bio je tamo i naš invalid s društvom koje ga je čekalo i dobrih pola sata s njima pričao. No tamo su došli i oni iz čekaonice prije kojih se on ugurao. Njihov komentar je bio: „vidite kako je težak invalid i zašto mu se žurilo“

4. Ovu zgodu sam ostavio za kraj jer kako neki kažu „bilo bi smiješno da nije istinito“. Prostorije Udruge invalida rada Zagreba u siječnju ove godine. Članovi uplaćuju članarinu i treba čekati desetak minuta. Jednoga trenutka jedan naš kolega ulazi u prostorije, prolazi pored kolega koji stoje u redu i odlazi ravno na jedno od tri šaltera. Ostali ga upozoravaju da stane u red, a on izjavljuje: „pa ja sam invalid, ja imam prednost“. Ostali ga u čudu, ne mogavši vjerovati, gledaju a zatim izjavljuju: „pa mi smo svi invalidi“. Na to je naš vrli član izjavio „ali ja sam 100% invalid“. Nakon ne baš ugodne rasprave uspjeli smo našeg 100% invalida vratiti u red, iako ga nismo uspjeli uvjeriti da nema prvenstvo pred ostalima.

Ovakvih i sličnih situacija nema mnogo, no ipak su skoro svakodnevne. Zašto ih spominjem? Zato što one pokazuju kakvi smo. Udruge se godinama bore da stvore uvjete u kojima će osobe s invaliditetom moći normalno živjeti. Postiglo se mnogo, mnogo se toga promijenilo na bolje za osobe s invaliditetom. Fizičke prepreke se postupno uklanjaju no svijest o osobama s invaliditetom se

najteže i najsporije mijenja. Možemo li mi sami učiniti nešto da se to ubrza? Sigurno da možemo, ali ne na način kako sam naprijed opisao. Što mislite kakvu će sliku o osobama s invaliditetom imati ugostitelji kod kojih smo bili gosti? Neki će reći da su ugostitelji navikli na takve situacije. Točno, no zato su neko vrijeme zabranjivali unošenje torbi u restoran. No ne zaboravimo, u oba slučaja mi nismo bili dio grupe različitih turista gdje se ne zna pripadnost nekulturnog člana. Mi smo bili grupa Udruge invalida rada Zagreba, koja je tamo predstavljala 10.000 članove Udruge i još nekoliko stotina tisuća ostalih osoba s invaliditetom u Hrvatskoj. A kod navedenih ugostitelja nećemo baš biti rado viđeni gosti.

Vodimo računa o korištenju naše članske iskaznice. Moramo li je koristiti u svakoj situaciji gdje nekoliko ljudi čeka u redu? Danas čekanje u redu znači najčešće sjediti u stolici i ugodno klimatiziranom

prostoru. Tamo gdje piše „invalidi imaju prednost“ ne piše da tu prednost moraju koristiti. Stoga prepuštam svakome na svijest i savjest da odluči kada će koristiti člansku iskaznicu.

Nije ni meni lako ni ugodno ovo pisati no nadam se da će svatko od nas dići glas i upozoriti kolegu koji griješi i šteti našem ugledu, kao što to činimo kada nam društvo ne ispunjava neku od preuzetih obveza. Ako nam to neće pomoći morat ćemo primijeniti mjere koje su propisane Etičkim kodeksom.

Drage kolegice i kolege. Ljeto je i svatko od nas će se na određeni način odmarati. Naravno da ćemo biti opušteniji no nemojmo zaboraviti da nam je cilj uključiti se u aktivnosti društva jednako kao i svi zdravi ljudi. Nemojmo se pri tome sami praviti različitim od ostalih. Uživajmo u odmoru.

Pripremio: Zlatko Bočkal, prof.

POVIJEST UDRUGE INVALIDA RADA ZAGREB

Našu Udrugu osnovala je još davne 1966. godine grupa invalida rada pod imenom Savez invalida rada grada Zagreba sa sjedištem u Petrovoj ulici 116. Programske aktivnosti bile su vezane za rješavanje široke problematike invalida rada i njihovog povezivanja radi stvaranja značajnijih oblika rada i mogućnosti utjecanja na stvaranje povoljnije zakonske regulative i općeg statusa invalida rada. Tijekom rada i djelovanja Udruge značajno je spomenuti formiranje raznih komisija i radnih grupa koje su volonterskim radom aktivista obuhvaćale pojedina interesna i posebna područja djelovanja.

Spomenut ćemo samo pitanja prevencije invalidnosti, raznih oblika prekvalifikacije i rehabilitacije, suradnje sa brojnim tadašnjim gospodarskim subjektima i uspješne napore za bolji položaj invalida rada i veću društvenu brigu i njihovu zaštitu. Područje pravne zaštite informiranja članova, suradnja sa društvenim i političkim organizacijama, područja kulture i umjetnosti te sporta, odmora i rekreacije samo su neki detalji iz sveobuhvatnih područja djelovanja Udruge.

Unatoč nastupajućim promjenama u društvu, politici a osobito u gospodarstvu i nastajanju sve nepovoljnijeg položaja invalida rada, Udruga se uspješno prilagođava nastalim uvjetima i svoje mogućnosti podređuje željama i zahtjevima svojih članova.

Zahvaljujući izuzetnim naporima i zalaganju vodećih ljudi i aktivista, Udruga ostvaruje potrebna financijska sredstva za rad, nabavlja se toliko potrebno kombi vozilo za prijevoz invalida i potrebe Udruge, organiziraju se razni oblici druženja, ljetovanja na moru uz nabavku tri kamp prikolice, uvodi se moderna kompjuterska oprema i inventar, organizira se uređenje i opremanje Kluba invalida rada, uređuju se radne prostorije i osniva se Sportsko društvo invalida rada. Prema svojim programskim zadacima Udruga samostalno organizira i provodi brojne akcije za svoje članove, a naše djelovanje i rad sve se više uvažava i cijeni.

Zlouporaba članske knjižice

Svak novi član prilikom učlanjenja unaš u Udrugu dobije informacije u usmenom i pisanom obliku, a koje su vezane uz prava i povlastice koje mogu ostvariti osobe s određenim postotkom tjelesnog oštećenja i određenim dijagnozama. Ujedno ih informiramo i u koje svrhe se može koristiti naša članska knjižica, ali pojedinci si uzimaju za pravo knjižicu koristiti odnosno zlorabiti ju za parkiranje na mjesto određeno za osobe s invaliditetom. Npr. netko se učlani kako bi dobio člansku knjižicu i više se ne pojavljuje u Udrugu misleći da je on član Udruge, a član Udruge je samo ona osoba koja redovito plaća članarinu svake godine. Često vidimo na parkiralištima kako se na mjestima obilježanim za osobe s invaliditetom parkiraju sa kojekakvim naljepnicama što je nedopustivo jer nikakve naljepnice ne služe za parkiranje već za to služi ispravan i važeći Znak pristupačnosti koji glasi na ime osobe, a ne na vozilo. Članska knjižica pak služi kao dokaz da je određena osoba s invaliditetom član Udruge, a može ju koristiti kao prednost pri čekanju u redu na mjestima koja imaju oznake da osobe s invaliditetom imaju prednost pred zdravim osobama.

Ružna je slika kada vidimo da velik broj osoba stavlja člansku knjižicu ispred prednjeg stakla na vozilu umjesto za tu svrhu važećeg Znak pristupačnosti i na taj način nepropisno parkiraju na mjesto označeno za osobe s invaliditetom. Uz to, stave vrlo često i knjižicu koja više ne vrijedi jer ili nije plaćena članarina ili se koristi knjižica izdana prije dosta godina, a knjižice su tijekom godina mijenjane nekoliko puta. Na fotografiji je vidljivo da je za nepropisno parkiranje korištena knjižica koja ne vrijedi više ni samim izgledom obzirom da je izdana prije nekoliko godina, a zlorabi se u svrhu zauzeća parkirališnog mjesta za osobe s invaliditetom. Vrlo loš primjer, zar ne? Kako to spriječiti pitanje je svakodnevno u Udrugi osobno i telefonom, od članova Udruge koji zaista imaju važeći Znak pristupačnosti, a nemoralne osobe, kao što je primjer na fotografiji, zauzmu im mjesto bez imalo grižnje savjesti.

Ovom prilikom ujedno molimo sve naše članove koji NEMAJU važeći Znak pristupačnosti izdan od strane Gradskog poglavarstva da se pridržavaju Zakona.

Napisao: Stjepan Čehulić

Predstavljanje Udruge invalida rada Zagreba

Radno vrijeme Udruge invalida rada Zagreba je od ponedjeljka do petka u vremenu od 08,00-14,00 sati.

Prošla 2011. godina za Udrugu invalida rada Zagreba bila je značajna jer je obilježila 45 godina svog neprekidnog i aktivnog djelovanja. Svih tih godina primarni cilj Udruge bili su briga i skrb o svojim članovima. Sukladno primarnom cilju, Udruga konstantno poduzima akcije u svrhu zaštite i unapređenja prava i povlastica svojih članova te poboljšanja njihovog zdravstvenog, socijalnog i ekonomskog položaja.

Imajući na umu da se od ukupnog broja registriranih invalida rada u Republici Hrvatskoj (255.000) u Gradu Zagrebu nalazi preko 43.000 invalida rada, a u Zagrebačkoj županiji gotovo 16.500, naša Udruga okuplja tek manji dio njih (18.550) i kao takva predstavlja najveću udrugu osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj i Gradu Zagrebu.

Usvom radu Udruga dolazi do saznanja o velikoj neimaštini svojih članova te njihovoj potrebi za pomoć i razumijevanjem društva. Danas je vrlo teško naići na osobu koja je voljna saslušati nečije probleme, a još teže iskazati se i pružiti pomoć pri rješavanju istih. Tako je Udruga, uz veliku pomoć Grada Zagreba, omogućila svojim članovima mjesto gdje mogu doći, opustiti se, razmijeniti iskustva i razgovore, gdje mogu sa nekim podijeliti svoje nezadovoljstvo. No, istovremeno, Udrugu koči činjenica da tim istim članovima nije u mogućnosti pružiti nešto više od samog prostora za zajedničko okupljanje. Razlog tome prije svega je nerazumijevanje od strane društva.

Udruga se svakodnevno bori sa velikim poteškoćama vezanim za sam opstanak obzirom da, uzevši u obzir djelatnost i aktivnosti koje svakodnevno obavlja, nije društveno adekvatno priznata. Položaj Udruge svake se godine pogoršava u skladu sa sve težim standardom življenja, a čemu nimalo ne pridonosi činjenica da niti državna niti lokalna vlast nemaju sluha za probleme i potrebe udruga koje se brinu o

ranjivim skupinama, u našem slučaju – o osobama s invaliditetom.

Povrh navedenoga, Udruga ima velikih problema i kad je u pitanju senzibilizacija javnosti, ali i same vlasti, za probleme i poteškoće osoba s invaliditetom sa kojima se one svakodnevno susreću. Žalosno je reći da se po tom pitanju mediji premalo bave problematikom osoba s invaliditetom, a i oni koji posvete pažnju toj problematici, uglavnom koriste termine neprihvatljive široj javnosti.

Preostaje nam nadati se da nova vlast neće ponoviti greške dosadašnjih vlasti te da će iskazati više razumijevanja i pružiti bolju brigu svim ranjivim skupinama, pa tako i osobama s invaliditetom.

Za kraj vam predstavljamo našu narančastu ružu koju smo odabrali zbog značenja njene boje, a to je spoj energije crvene i sreće žute boje. Narančasta boja povezana je sa radošću, a predstavlja entuzijazam, fascinantanost, sreću, kreativnost, odlučnost, privlačnost, uspjeh i ohrabrenje. Nadamo se da će nas sve te odlike pratiti kroz cijelu 2012. godinu.

Osvrt kineziologa

Autor: Ivan Hlebić, mag. kineziologije

Udruga nije samo mjesto i kutak gdje nestaju boli. Ona je operator pomoću kojeg se ne stiču samo najrazličitija znanja nego se mijenjaju i održavaju različite druge antropološke karakteristike. Udruga, aktivnosti Kluba koji je dio Udruge i specifičnosti funkcioniranja udruženja i članova invalida rada me zanimaju jer omogućuju uvid u veliko područje informacija najrazličitijih ljudskih aktivnosti.

Utjecaj djelatnosti Udruge može se razmatrati na mikro razini, na razini same Udruge, ali i na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini. S obzirom da sam kineziolog, osvrnut ću se na viđenje Udruge na kineziološkoj razini koja ima uplive na svim prije navedenim razinama. Najrazličitijim aktivnostima Kluba članovi ostaju tjelesno aktivni više

puta tjedno. Tjelesnim vježbanjem članovi održavaju i mijenjaju morfološke osobine i to dominantno utjecajem na opseg pokreta lokomotornog sustava, pozitivno djeluju na funkcionalne sposobnosti (aerobni kapacitet te anaerobni fosfageni kapacitet) i motoričke sposobnosti od kojih je najbitnije spomenuti ravnotežu.

Prije navedena obilježja znatno doprinose kvaliteti i dugovječnosti življenja od kojih imaju korist sami članovi, a gledano šire - i cijela društvena zajednica.

Članovi usvajaju i usavršavaju opća i posebna teorijska motorička znanja o pravilnom doziranju volumena rada s obzirom na specifičnost oštećenja, korisnosti vježbanja, ciljanosti kinantropoloških promjena itd.

Posebno je potrebno spomenuti opća

i specifična praktična motorička znanja koja članovi usavršavaju na zadovoljavajućoj razini automatizacije.

Znanja usavršena na razini automatizacije iznimno doprinose razvoju prije navedenih obilježja (morfoloških i funkcionalnih) te makimalno osiguravaju vježbača od ozljeđivanja u samom trenažnom procesu.

Sa kineziološkog aspekta, rad Udruge iznimno doprinosi članovima koji koriste aktivnosti povezane sa tjelesnim vježbanjem. Nedostatak koji bih spomenuo je brojnost i aktivna uključenost članova na takvim aktivnostima. Sa ciljem što većeg aktivnog uključivanja članova u najrazličitije aktivnosti povezanih sa kineziologijom, a i drugim djelatnostima koje utječu na dobrobit članova, Udruga invalida rada Zagreba ima vrlo dobru i svijetlu budućnost.

Najrazličitijim aktivnostima Kluba članovi ostaju tjelesno aktivni više puta tjedno

“NOVO RUHO” Konačno uselili u nove prostore

Nakon proslave četrdesete obljetnice u 2006. godini, u mjesecu listopadu 2007. godine Udruga je uselila u novi prostor u Novoj cesti 86 na Trešnjevci.

Treći put Bog pomaže, rekli su naši preci. Naime, Udruga je osnovana još davne 1966. godine sa sjedištem u Petrovoj ulici 116, gdje je bila samo nekoliko godina, a onda je dobila prostor u Savskoj cesti 3 gdje prostorije nisu bilo zvanično od Udruge.

Zahvaljujući na ustrajnosti bivšeg predsjednika, sadašnje predsjednice i Upravnog odbora Udruge, kao i na razumijevanju gradskih čelnika, imamo zadovoljstvo uživati i raditi u novim i adekvatnim prostorijama.

Svečano otvorenje prostorija održano je 25. rujna, a otvorio ih je gospodin Milan Bandić, gradonačelnik grada Zagreba, dok su vrpce pridržali jedni od osnivača Udruge gospođa Josip Petrač i Ivica Lazić.

Svečanosti su nazočili brojni članovi Udruge te predstavnici Gradskog Poglavarstva, a za kulturni program potrudile su se članice Pjevačke zadruge

umirovljenika Novo Brestje iz Sesveta, dok je župnik blagoslovio prostor.

Drugi dio proslave održan je 27. rujna kada je nazočilo više članova Udruge, a tada su nazočili i ostali iz Ureda za zdravstvo koje je predvodila pomoćnica Pročelnika Marinka Bakula-Anđelić.

U kulturnom dijelu sudjelovali su KUD “Antun Mihanović” iz Bestovja te kantautor i šansonijer Stjepan Križan. Moglo se primijetiti veliko veselje naših članova kao i članova drugih Udruuga koji su bili nazočni u novim prostorijama u kojima će biti ugodnije raditi. No, moram napomenuti da smo još puno toga morali napraviti poslije useljenja i još uvijek se ima što dotjerivati.

Ovim putem želimo zahvaliti svima koji su pomogli na bilo koji način da dođemo do takvog standarda, a naročito Gradskom poglavarstvu Grada Zagreba.

Želim svima blagoslovljen i sretan Božić te Novu 2008. godinu.

Izvijestio: Stjepan Čehulić

Obilježena 40. obljetnica UIR Zagreba

U srijedu, 29. studenog 2006. godine u maloj dvorani "Vatroslav Lisinski" proslavili smo 40. obljetnicu neprekidnog rada UIR Zagreba. Tom su prigodom podijeljena priznanja, zahvale i plakati zaslužnim članovima Udruge i sponzorima.

Uz poetsku dramu Ladislava Prežigala "Kako da ti svenoj kažem zbogom" uveličali smo svečano obilježavanje 40 godina rada UIR Zagreba.

U protekloj razdoblju Udruga je radila u teškim uvjetima, ali se radilo neprekidno čak i za vrijeme ratnog razdoblja.

Uvjeti za dobar rad nisu ni dan danas zadovoljavajući, ali našom ustrajnošću zbog potreba i pomoći velikog broja osoba s invaliditetom opstali smo tolike godine.

Budući da uskoro očekujemo poboljšanje uvjeta rada zbog preseljenja u "novi" prostor, zatim veće materijalne podrške koje se predviđaju za rad udruga, mišljenja smo da uspjeh i budućnost rada naše Udruge ne bi smjela biti upitna.

Zahvali smo svim sponzorima na dosadašnjoj potpori i pomoći, ali u buduću očekujemo još bolju suradnju.

Povodom obilježavanja 40 godina rada UIR Zagreba promovirali smo i knjižicu u kojoj opisujemo rad udruge od osnivanja pa sve do današnjih dana. Iako ta knjižica izgleda skromno, iziskivala je dosta truda da se prikupe svi podaci od osoba inicijatora i osnivača kao i daljnji tijek rada i imena aktivista koji su vodili Udrugu tijekom proteklih 40 godina.

Imamo imena svih predsjednika Udruge tijekom 40 godinar ada, a njih je bilo ukupno 17, a živih na žalost ima samo 7. Napominjem predsjednike jer su oni ipak najzaslužniji za uspjeh rada Udruge, ali ima i mnogih drugih zaslužnih o kojima na žalost nemamo imena i pisanih tragova.

Ovim putem zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način pomogli u radu Udruge, a dobitnicima priznanja i zahvala ČESTITAMO.

Očekujemo daljnju suradnju svih suradnika i sponzora kako bi obostranim doprinosom pridonijeli boljitku za sve članove naše Udruge kojih ovog časa ima preko 10.000.

Na kraju želim svima blagoslovljen Božić i Božićne blagdane te uspješnu i sretnu 2007. godinu.

Izvijestio: Josip Fijačko

45. obljetnica i Dan Udruge invalida rada Zagreba

27. rujan 2011. godine

Pripreme za organizaciju 45. obljetnice i proslave Dana Udruge invalida rada Zagreba započele su tijekom mjeseca lipnja 2011. godine. Član Upravnog odbora Stjepan Čehulić osigurao je izvođače Bend "Suha Grla" dok je Predsjednik Nadzornog odbora Ivan Lazić pronašao prostor u Domu kulture Prečko te izvođače Mješoviti zbor Prečko 50+, KUD Vedar osmijeh i KUD Žumberčani.

Osim navedenih, u programu je sudjelovala i plesna grupa UIR Zagreba pod vodstvom voditeljice Kluba invalida rada Anite Kajser-Brezak. Također bez naknade u programu je sudjelovao i član Udruge Danijel Uštar zabavljajući goste tijekom trajanja domjenka. Predsjednik Vijeća Gradske četvrti Trešnjevka-sjever, Saša Molan, osigurao nam je korištenje prostora Doma kulture Prečko bez ikakve novčane naknade. Pokrovitelj obilježavanja 45. obljetnice UIR Zagreba bio je Gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić, koji na žalost nije bio u mogućnosti osobno nazočiti svečanosti.

Na samu svečanost bilo je pozvano oko 400 gostiju među kojima 272 člana UIR Zagreba po odluci Upravnog odbora, odnosno koji su redoviti članovi UIR Zagreba od njenog osnutka do 1991. godine. Pozvano je i 36 srodnih udruga sa područja cijele Republike Hrvatske te partneri i suradnici, ali i sam Predsjednik Republike Hrvatske te Predsjednica Vlade Republike Hrvatske. Ujedno su pozvani i gosti iz partnerske civilne organizacije ORFEUS iz Republike Češke. Po završetku svečanosti možemo procijeniti da se istoj odazvalo 270 uzvanika uključujući i izvođače.

Prije početka svečanosti, svi članovi srodnih udruga izvan Grada Zagreba te gosti iz Republike Češke imali su priliku organizirano razgledati i pod stručnim vodstvom upoznati Grad Zagreb. Stručno vodstvo donirala je

Turistička zajednica Grada Zagreba. Prilikom samog otvorenja svečanosti, sa nekoliko riječi prisutnima se obratila Predsjednica UIR Zagreba Marija Topić, a potom i Načelnica Odjela za osobe s invaliditetom, gospođa Marija Mustač. Iako Predsjednica Vlade Republike Hrvatske, gospođa Jadranka Kosor, nije bila u mogućnosti osobno nazočiti, u njeno ime prisutne je pozdravio Ministar zdravstva i socijalne skrbi, gospodin Darko Milinović.

Predsjednik Republike Hrvatske, dr. Ivo Josipović također nije bio u mogućnosti osobno nazočiti svečanosti, no u njegovo ime prisutne je pozdravila njegova savjetnica za društvene djelatnosti, gospođa Zrinka Vrabec Mojež. Na samom kraju pozdravnih govora, sve prisutne je pozdravila i Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, gospođa Anka Slonjšak, a i Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, gospodin Josip Petrač.

U okviru programa, osim navedenih izvođača, podijeljena su priznanja dugogodišnjim članovima UIR Zagreba, zahvalnice pojedincima i institucijama te je dodijeljena plaketa Gradonačelniku Grada Zagreba, gospodinu Milanu Bandiću. Između podjele navedenih priznanja i zahvalnica sve su prisutne uveseljavali ranije navedeni izvođači, dok su po završetku programa svi uživali družeći se uz laganu muziku i domjenak.

Pripremila: **Marija Topić**

50 GODINA DJELOVANJA UDRUGE

Ove godine navršava se 50 godina djelovanja naše Udruge.

Briga o osobama s invaliditetom započela je nakon 1. Svjetskog rata i odnosila se prvenstveno na zdravstvenu, a potom i na radnu rehabilitaciju.

Nakon 2. Svjetskog rata postupno su problem postale osobe koje su invalidnost stekle radeći u nepovoljnim uvjetima ili kao posljedicu nesreće na radu. Zakon o mirovinsko-invalidskom osiguranju 1959. godine regulirao je sustav invalidske zaštite koji je bio usmjeren na prevenciju invalidnosti, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida rada, dok je odlazak u invalidsku mirovinu bila krajnja mjera. No, praksa je bila drugačija; povećavao se broj invalida rada i povećavali su se problemi njihovog zapošljavanja (rastao je broj nezaposlenih invalida rada). U takvim uvjetima javila se potreba kod invalida rada da osnuju organizaciju koja će ih zastupati i predlagati sustavna rješenja problema s kojima su se susretali na radu i općenito u životu.

Podršku takvoj inicijativi dali su u to doba svi važni društveni čimbenici. U listopadu 1966. godine formiran je inicijativni odbor koji je pripremio materijale i sazvao osnivačku Skupštinu **Udruženja invalida rada grada Zagreba** sa sjedištem u Zagrebu u Petrovoj ulici 116 koja se održala 23. Studenoga 1966. godine. Za predsjednika je izabran gospodin Nikola Radić, a za tajnicu gospođa Ljuba Huml.

Razlozi osnivanja Udruženja invalida rada:

- problemi zapošljavanja
- položaj invalida rada u radnim organizacijama
- slaba zaštita na radu.

Na Skupštini je pokrenuta inicijativa za osnivanje Hrvatskog saveza invalida rada, koji je osnovan već sljedeće, 1967. godine.

Na Godišnjoj skupštini **21. veljače 1969.** godine Udruženje invalida rada grada Zagreba mijenja naziv u **SAVEZ INVALIDA RADA GRADA ZAGREBA** čime se željela osnažiti važnost naše organizacije. Najvažniji zadaci Saveza bili su:

- proučavanje i praćenje problematike invalidskog osiguranja
- praćenje zakonskih propisa
- uključivanje osoba s invaliditetom u rad
- pravna pomoć
- borba za poboljšanje materijalnog, socijalnog i zdravstvenog stanja
- briga o profesionalnoj rehabilitaciji.

U cilju rješavanja zapošljavanja osoba s invaliditetom i njihove prekvalifikacije osnivale se zaštitne radionice.

Tadašnje radne organizacije, a naročito one koje su zapošljavale socijalne radnike, osnivale su sekcije koje su uspješnije rješavale probleme invalida rada pronalazeći im radna mjesta u organizaciji ili osiguravajući im profesionalnu rehabilitaciju ili prekvalifikaciju.

Udruženje, a kasnije Savez, od osnivanja djeluje u dva pravca:

- prevencija nastanka invalidnosti uvođenjem zaštite na radu
- rješavanje problema nezaposlenih radi invalidnosti

uzrokovane nesrećom na radu ili radom u neadekvatnim radnim uvjetima.

UDRUGA U SAMOSTALNOJ HRVATSKOJ Savez je nastavio djelovanje i tijekom Domovinskog rata. Rad je bio otežan, ali je unatoč takvim uvjetima promijenjen Statut i boja članskih iskaznica. Statutom definirani ciljevi Udruge su bili:

- praćenje i analiziranje stanja te primjena propisa na području prevencije invalidnosti, drugih oštećenja i zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, aktivno sudjelovanje u predlaganju novih zakona i propisa koji se izravno ili neizravno odnose na invalide rada i ostale osobe s invaliditetom te pomaganje članovima u ostvarivanju njihovih prava;
- iniciranje, planiranje i realiziranje programa i projekata koji promiču brigu i skrb o starijim i nemoćnim invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom;
- iniciranje, planiranje i realiziranje programa i projekata u području zdravstvene, socijalno-humanitarne zaštite te medicinske, edukativne, profesionalne i socijalne rehabilitacije;
- organiziranje i provođenje aktivnosti na planiranju i pružanju socijalnih usluga i socijalne pomoći davanjem uputa i preporuka pri rješavanju problema svojih članova;
- organiziranje, poticanje i promicanje volontiranja i njegove vrijednosti kao temelj civilnog društva i sredstvo rješavanja problema i zadovoljavanja potreba invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom pridonoseći jačanju

individualne i društvene svijesti i solidarnosti;

- poticanje akcija i suradnje s lokalnim, gradskim, županijskim i državnim tijelima uprave i resornim subjektima koji su nadležni za rješavanje problematike invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, a u cilju zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom;
- pružanje potpore u provođenju znanstvenih istraživanja od interesa za Udrugu i osobe s invaliditetom kao i izdavačke djelatnosti kojom se želi unaprijediti kvaliteta života invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom;
- suradnja sa srodnim udrugama radi razmjene iskustava, planiranja zajedničkih aktivnosti i organiziranja skupova i susreta članova;
- formiranje sportske i radne skupine za unapređivanje pojedinih aktivnosti;
- organiziranje druženja, izleta, stručnih, edukativnih, sportskih i rekreativnih aktivnosti za sve članove Udruge.

Možemo primijetiti da je došlo do znatne promjene u djelovanju Udruge. U prijeratnim godinama Udruga je bila više orijentirana (i uspješnija) na područje zapošljavanja i rehabilitacije invalida rada te na prevenciju nastanka invalidnosti, a u poslijeratnim godinama, izmjenama zakona promijenilo se vlasništvo, položaj radnika i nastali su veliki problemi pri zapošljavanju invalida rada, njihovoj profesionalnoj rehabilitaciji i općenito zaštiti na radu što je znatno otežalo rad Udruge i usmjerilo je na pomnije bavljenje zakonima i propisima. U tim uvjetima Udruga se orijentirala na bavljenje aktivnostima koje su djelomično nadoknadile

potrebe invalida rada za očuvanjem preostalih radnih sposobnosti organizirajući npr.: rekreativno-zdravstveni program, razne radionice i vježbe.

Na sjednici Skupštine Saveza invalida rada grada Zagreba održanoj **18. studenoga 1997.** godine donesena je odluka da se, sukladno odredbama Zakona o udrugama, izmjeni naziv Udruge, tako da je novi naziv glasio **UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREB**, a čije je i djelovanje usklađeno s novim propisima.

Na sjednici Skupštine **27. studenog 2003.** godine promijenjen je naziv u **UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA** i utvrđen skraćeni naziv **UIR ZAGREBA.**

Marija Topić izabrana je za predsjednicu Udruge 2000. godine. Njenim nesebičnim radom i zalaganjem Udruga je svake godine znatno povećavala članstvo i dobivala sve veći društveni značaj. Nakon 2000. godine postupno su se mijenjali stavovi i odnos važnih društvenih čimbenika prema osobama s invaliditetom. Posebno se to odnosilo za nadležna tijela uprave grada Zagreba s kojima se počeo razvijati partnerski odnos koji još i danas traje. Zahvaljujući upravo dugotrajnom, kvalitetnom i uspješnom odnosu s Gradom Zagrebom, Udruga se 2007. godine uselila u novi prostor u Novoj cesti koji je Grad prethodno adaptirao za potrebe korištenja osoba s invaliditetom. Novi prostor je postao mjesto okupljanja većeg broja članova i ostvarenje većeg broja Statutom definiranih ciljeva Udruge. Povećanje broja aktivnosti, a samim time i broja članova dovelo je i do

potrebe za proširenjem ljudskih kadrova odnosno zaposlenih stručnih djelatnika. U 2016. godini pet je osoba zaposleno na neodređeno vrijeme, jedna osoba na određeno vrijeme i jednu osobu putem HZZ-a u sklopu akcije „Javni radovi“. Za vođenje radionica, uz profesionalno zaposlene, godišnje angažiramo oko 25 volontera i na taj način zadovoljavamo mnogobrojne različite interese i potrebe naših članova, a ujedno i doprinosimo razvoju volonterstva.

Kako je Udruga djelovala kroz proteklih 50 godina iznijeli su u razgovoru naši, po stažu u Udruzi, najstariji članovi, gospoda Josip Petrač i Ivica Lazić.

A kako ćemo mi obilježiti ovu za nas važnu obljetnicu? Kao što smo u prošlom broju GIR-a napisali, cijela 2016. godina je i bit će i dalje u znaku 50 godina. Obilježavanje smo počeli već u prosincu 2015. godine kada smo pri uplati članarine svakom članu davali dokumente s oznakom 50 godina Udruge, a kasnije smo tih 50 godina obilježavali kod svakog za Udrugu važnijeg događanja. No, glavni događaji bit će organizirani u rujnu. Svečana sjednica na kojoj će se dati osvrt djelovanja Udruge kroz 50 godina te podijeliti nagrade i priznanja održat će se 24. rujna 2016. godine u hotelu Antunović. Dan prije, 23. rujna održat će se svečani koncert našega zbora „Kolibrići“ u Hrvatskom grafičkom glazbenom društvu, a povodom kojim će gosti biti naši već „stari“ prijatelji i suradnici, Hrvatsko grafičko glazbeno društvo „Sloga“, koji ujedno tom prilikom obilježavaju 150 godina svog djelovanja.

Pripremio: Zlatko Bočkal, prof.

2003. – EUROPSKA GODINA OSOBA S INVALIDITETOM

Europska godina osoba s invaliditetom

Dana 3. prosinca 2001. godine Europska je zajednica proglasila 2003. Godinom osoba s invaliditetom.

Ta odluka pruža prigodu osobama s invaliditetom diljem Europe da prava posebnih potreba stave na visoko mjesto dnevnog reda u Europi i u zemljama članicama. Preporuka je, također,

da Europsku godinu proslave i države Europske unije i kandidati za primanje u Europsku uniju. Tijekom 2003. održat će se tisuće aktivnosti i susreta. Bit će povezani Mimohodom kroz čitavu Europu, koji su, u siječnju, počeli u Grčkoj, a u prosincu 2003. će završiti u Italiji.

Glavni ciljevi 2003. – Europske godine osoba s invaliditetom:

- proširiti pristup invaliditetu, baziran na ljudskim pravima, širom Europskog pokreta za invaliditet kako bi se taj pokret iskoristio da bude ambasador tog pristupa u drugim organizacijama,
- stvoriti jak i ujedinen Europski pokret za invaliditet, te ga podići s lokalne na međunarodnu razinu,
- uklopiti invaliditet u normalne tokove u svim područjima života, na svim zemljopisnim, lokalnim i međunarodnim razinama.

Preporuka je da se ciljevi moraju pretvoriti u procese, te ako ih se na kraju Europske godine osoba s invaliditetom uspije poboljšati i unaprijediti, smatrat će se da je EGOSI postigao uspjeh. A da bi se ciljevi ostvarili potrebno je osnovati **odbore Europske godine**.

Na prvom Europskom kongresu o osobama s invaliditetom, održanom u Madridu u ožujku 2002, donesena je tzv. Madridska deklaracija koja uključuje zakonodavstvo, političke i administrativne prijedloge za 2003. – Europsku godinu osoba s invaliditetom.

Madridska deklaracija utvrđuje da je invaliditet pitanje ljudskih prava, s obzirom na to da osobe s invaliditetom imaju ista fundamentalna prava kao i drugi građani. Štoviše, ta socijalna grupa želi iste mogućnosti za postizanje potpune integracije u društvo (a ne milostinju). Stari pristupi, uglavnom bazirani na sažaljenju i bespomoćnosti, danas su neprihvatljivi. Deklaracija predlaže da se propiše precizno anti-diskriminacijsko zakonodavstvo koje će uzeti u obzir sva područja vezana uz invaliditet. Također treba podržavati promjene u stavu koje društvo ima prema osobama s invaliditetom. Krajnji je cilj omogućiti osobama s invaliditetom da imaju pristup redovnom zdravstvu, obrazovanju, stručnim i socijalnim uslugama, te svim drugim mogućnostima koje su dostupne osobama bez invaliditeta. Jedan od najznačajnijih načina borbe protiv socijalnog isključivanja koje doživljavaju osobe s invaliditetom je taj da im se omogući pravo na rad.

Madridska je deklaracija postala obvezna referenca za Europsku godinu osoba s invaliditetom, 2003. Ta bi se godina trebala smatrati prigodom da se skrene pozornost na osobe s invaliditetom, njihove obitelji, njihove predstavnike i njihova udruženja. Svrha je utjecati na vlade i na stvaranje odluka koje će dovesti do jednakosti i potpune integracije. Ključni je izazov, dosegnuti korijene organizacija invalida koje bi trebalo mobilizirati za razvijanje međusobnih odnosa, te zajedničkog rada sa značajnim čimbenicima na lokalnoj razini i stvaranje lokalnog interesa za samu Europsku godinu. Preporuka je da bi se posebno trebale truditi zemlje u tranziciji. Organizacije koje se bave invaliditetom, imaju ključnu ulogu širenju informacija o Europskoj godini. One moraju biti ambasadori Europske godine, te promotori pristupa koji je baziran na shvaćanju da je invaliditet pitanje ljudskih prava. Preporuka je da se u sve pripreme i aktivnosti uključe osobe s invaliditetom i njihove obitelji, u skladu sa sloganom: "Ništa se ne događa vezano uz invaliditet, bez osoba s invaliditetom".

MALO SVIJETLA U TMURNIM DANIMA ZA OSOBE S INVALIDITETOM KOJE SE KREĆU POMOĆU KOLICA

U toku mjeseca siječnja dobili smo od donatora šest motornih kolica koja smo, uz njihovo prisustvo, uručili osobama s invaliditetom za koje smo smatrali da su im najpotrebnija:

Asja Brezak, Božidar Poje, Branka Sertić, Jakob Pernek, Silvija Delalić i Daša Banjac.

Donatori su Bio Natura Waters d.o.o., ACM Poljomehanizacija d.o.o. i Vulkal d.o.o. te ćemo vam ih ovim putem ukratko predstaviti.

Tvrtka **Vulkal d.o.o.**, sa sjedištem u Zagrebu, Samoborska cesta 310, posluje od 1991. godine.

Osnovna djelatnost je uvoz i distribucija auto guma poznatih svjetskih proizvođača kao što su: Michelin, Kleber, Kormoran, BF Goodrich, Good Year, Fulda, Sava, Debica, Bridgestone, Firestone i Sumitomo, te aluminijskih naplataka Alessio.

Također posjeduje i servis za izmjenu, popravke i centriranje guma, geometriju kotača, te usluge brzih servisa kao što su: izmjena ulja, filtera, antifrizi i kočioni pločica.

Iz centralnog skladišta iz Zagreba, te iz njihovih poslovnica u Rijeci, Zadru i Osijeku svakodnevno opskrbljuju oko 3000 kupaca na cijelom području Republike Hrvatske.

Bio Natura Waters d.o.o. vodeći je hrvatski distributer aparata za vodu i izvorske vode pakiranja 18,9l.

Potreba za izvorskom vodom neprestano raste pa Bio Natura Waters ima preko 5000 klijenata samo na području grada

Zagreba. Odnos svojih kupaca pridobila je jednostavnošću narudžbe, brzinom dostave i postprodajnim uslugama.

Aparati u ponudi tvrtke izvrsna su pomoć za usvajanje zdrave navike unosa dovoljne količine vode u organizam, a svojom funkcijom zagrijavanja vode omogućuju brzu pripremu instant kave, čaja, juhe... Stoga ne čudi da su aparati za vodu prisutni u uredima, čekaonicama, bolnicama, školama, domaćinstvima itd.

Osim broja zadovoljnih klijenata, kao najboljeg dokaza kvalitete poslovanja, od 2004. godine tvrtka posjeduje certifikat ISO 9001:2000.

ACM Poljomehanizacija d.o.o. tvrtka je s 50-godišnjom tradicijom u Hrvatskoj, u području trgovine i distribucije traktora i viličara te rezervnih dijelova.

Tigovački program ACM Poljomehanizacije zasniva se na generalnom zastupstvu viličara HELI i HC te traktora FOTON.

Uz najpovoljnije cijene traktora i viličara na tržištu, tvrtka pruža servis uz osigurane dijelove i garanciju.

Ovim putem se još jednom zahvaljujemo gore navedenim donatorima na njihovoj dobroj volji i želimo im daljnji uspjeh u poslovanju i nadamo se ponovnoj uspješnoj međusobnoj suradnji.

Izvijestila: Marija Topić

Donacije

Ove godine Udruga je krajem mjeseca rujna prvi puta organizirala pomoć za najugroženije članove u vidu hrane.

Tako smo, u suradnji sa Crvenim križom, omogućili donaciju 160 paketa hrane koji se sastojao od najpotrebnijih živežnih namirnica. Uz to, Udruga je donirala i 100 paketa krumpira po 10 kg te 80 paketa jabuka po 5 kg.

Ovu akciju odradili smo na vlastitu inicijativu svjesni činjenice današnjih vrlo teških, gotovo nemogućih životnih uvjeta.

Naša želja je da takvih akcija bude što više.

Zato nam trebaju ljudi dobre volje i velikog srca koji će nam u realizaciji naših želja pomoći.

Izvijestila: Marija Topić

DONACIJA INVALIDSKIH KOLICA CRVENI KRIŽ ZAGREB I UIR ZAGREBA

Nakon duže potrage za invalidskim kolicima, Udruga invalida rada Zagreba naišla je na veliko razumijevanje kod Crvenog križa Zagreb koji je za naših sedam teško pokretnih i dva nepokretna člana iznašao nova invalidska kolica.

Predstavnica Crvenog križa Zagreb gospođa Ivanka Godić uručila je neophodna invalidska kolica devetoro naših članova u dva navrata te im na taj način otvorila put ka olakšanju njihove zaista teške svakodnevice.

Tako su u četvrtak, 07. svibnja 2009. godine,

invalidska kolica dobili: Josip Vunarić, Rade Amić, Ivan Pongrac te Nada Kašica.

U utorak, 02. lipnja 2009. godine invalidska kolica dobili su: Štefica Gulikorić, Ivan Vukorepa, Boja Grujučić, Ivan Lazić te Blagoj Penovski.

Koristimo ovu priliku da još jednom zahvalimo Crvenom križu Zagreb na nesebičnom pružanju potpore, ne samo u ovoj već i u raznim drugim situacijama.

Hvala !

Izvijestila: Marija Topić

KONTROLA ŠEĆERA U KRV I KOLESTEROLA

Mnogi članovi su pokazali interes, pa zato nastavljamo s redovnom akcijom "Vađenje krvi". Akcija je prvi put pokrenuta u ožujku 2002. godine i naišla je na prilično dobar odjek, a provodi je medicinska sestra Nada Grgić svakog utorka od 9:30 do 11:30 u prostorijama Udruge. Putem vađenja krvi vrši se testiranje na šećer i masnoću u krvi.

Akcija također uključuje i mjerenje tlaka.

Do sada je ovom akcijom obuhvaćeno 295 članova naše Udruge koji su ovu akciju pohvalili i okarakterizirali kao vrlo korisnom.

REHABILITACIJA

Poštovani čitatelji, došlo je vrijeme da Vas možemo obavijestiti o realizaciji naše dugogodišnje želje odnosno rehabilitacije u pravom smislu. Takvu priliku dobili smo zahvaljujući našem Zdravstvenom programu kojeg je nakon dugo godina odobrilo Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba na jednom od svojih najtečaja.

Udruga je sa Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske toplice potpisala Ugovor koji traje godinu dana. Sam Ugovor stupio je na snagu 15. lipnja 2005. godine, a realizacija rehabilitacije trajati će do 16. lipnja 2006. godine.

Jedan termin rehabilitacije traje 15 dana i obuhvaća 6 članova Udruge tako da će rehabilitaciju u vremenskom periodu predviđenom Ugovorom obaviti 144 člana Udruge. Na žalost, obzirom na financijska sredstva, nismo u mogućnosti omogućiti rehabilitaciju i članovima obitelji naših članova.

Svaki dan rehabilitacije iznosi 210,00 kn po danu za svakog člana pojedinačno. Od tog iznosa Udruga snosi 2/3 iznosa (140,00 kn/dan) dok član plaća 1/3 iznosa (70,00 kn/dan). U navedenu cijenu uračunat je puni pansion, korištenje bazena i fitness centra, dok je za samu rehabilitaciju potrebno imati uputnice.

Svaki zainteresirani član Udruge prvenstveno treba podići obrazac za rehabilitaciju u Udrugi koji vraća u Udrugu popunjen i potvrđen od strane liječnika opće prakse jer je prilikom odlaska na rehabilitaciju potrebno imati 3 uputnice i medicinsku dokumentaciju.

Članovi koji su do sada obavili rehabilitaciju zadovoljni su istom te je također svoje zadovoljstvo izrazila i uprava Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske toplice. Samim time i Udruga je zadovoljna realizacijom i organizacijom Zdravstvenog programa rehabilitacije te se nadamo da će tako biti i dalje.

Izvijestila: Marija Topić

Suradnja sa Crvenim Križem

U subotu, 08. ožujka ove godine započela je suradnja Udruge invalida rada Zagreba sa Crvenim križem Grada Zagreba. Prijedlog za suradnju potekao je od osoblja Crvenog križa koji bi htio pomoći našim članovima (osobama s invaliditetom) svojim programima. Tako se stvorila ideja da se u program uključi i studente Fakulteta socijalnih nauka. Razlog takvog rada je upoznavanje osoba s invaliditetom kao budućih socijalnih radnika. Kao prva aktivnost međusobne suradnje, organiziran je izlet povodom Međunarodnog dana žena te smo 08. ožujka zajednički išli na Sljeme. Krenuli smo u 9,00 sati autobusima ispred Mimare. U jednom su bili studenti – buduća socijalna radnica, a u drugom članovi naše Udruge. U Domu Crvenog križa na Sljemenu dočekao nas je naš domaćin sa čajem i krafnama. Nakon okrijepa, započelo je naše druženje. Predstavnik Crvenog križa upoznao nas je sa poviješću samog Crvenog križa te načinom korištenja staza na Sljemenu i obnovom njihovog

Doma. Nakon toga neki su članovi sa vodičem otišli u razgledavanje okolice dok su se drugi uključili u razne radionice. U svakom su programu bili uključeni i studenti. Ručak je bio organiziran u vremenu od 13,00-14,00 sati, a protekao je u ugodnoj atmosferi. Nakon ručka započelo je naše veselje organiziranim natjecanjem u pjevanju (karaok) koje nas je nasmijalo do suza, a ocjenjivačkom sudu dalo težak zadatak. Imali smo organiziran i ples sa balonima te smo se jako dobro zabavili. Proglašenje pobjednika u karaokama bilo je u 16,00 sati, a nakon čega nam je naš domaćin priredio kavu za oproštaj.

Krenuli smo za Zagreb u 17,00 sati, sretno stigli na polazište, kod Mimare, svi zadovoljni, sretni i prepuni dojмова.

Ovim putem zahvaljujemo se još jednom domaćinu na gostoprimstvu.

Izvijestila:
Marija Topić

21. OŽUJAK - NACIONALNI DAN INVALIDA RADA

Hrvatski sabor je 13. veljače 2009. godine na sjednici donio odluku o proglašenju Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujak, a koja je objavljena u Narodnim novinama br. 24 od 23. veljače 2009. godine.

Udruzi invalida rada Zagreba pripala je izuzetna čast da ove godine organizira obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada, a koje se organizira po prvi puta.

Obilježavanje je održano u subotu, 21. ožujka ove godine na jezeru Bundeck. Iako je bilo dosta hladno i vjetar je neumorno i jako puhao, u postavljenom velikom šatoru okupilo se otprilike 500 uzvanika koji su uživali uz muziku glazbenog sastava "Laganini bend". Na

info šandovima svojim materijalima predstavila se naša Udruga, Udruga invalida rada – INRA te Hrvatski savez udruga invalida rada.

Pomoć pri realizaciji obilježavanja pružio nam je Grad Zagreb, Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje.

Nakon što je sve uzvanike pozdravila naša Predsjednica Marija Topić, isto je učinio i naš počasni Predsjednik Milan Bandić. Također

su se uzvanicima sa nekoliko riječi obratili i Josip Petrač, Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada te Ljubica Lukačić, zastupnica Hrvatskog sabora.

Ovom prilikom želimo zahvaliti velikom broju volontera kojeg su većinu činili naši članovi, a kojima su pomogli studenti Studija za socijalni rad. Svi volonteri su nesebično izdvojili svoje slobodno vrijeme kako bi osigurali dobar provod svim okupljenim uzvanicima.

Također zahvaljujemo i donatorima koji su nam pripomogli pri samoj organizaciji: Pučka kuhinja, Podravka d.o.o., Vinček i Marino-Lučko.

Izvijestila: Marija Topić

Možemo zajedno

Ove je godine Udruga invalida rada Zagreba započela novi program pod nazivom **MOŽEMO ZAJEDNO**.

Zamisao programa je predstavljanje Udruge invalida rada Zagreba u svakoj gradskoj četvrti. Želja nam je da što više javnost upoznamo sa potrebama i poteškoćama osoba s invaliditetom. Tako smo našu zamisao prvi puta realizirali 18. siječnja 2012. godine u Domu za starije i nemoćne osobe Peščenica u suradnji sa njihovom ravnateljicom, gospođom Marijom Orlič, koja je prepoznala ovaj program kao vrlo koristan. Stoga je potaknula svoje osoblje koje se, zajedno sa predstavnicima UIR Zagreba, aktivno uključilo u samu realizaciju.

Događanje je organizirano u mjesecu siječnju u Domu za starije i nemoćne osobe Peščenica, a kojemu se okupilo otprilike 120 osoba, među kojima su bili korisnici Doma, stanovnici područja Peščenica i članovi UIR Zagreba. Događanju su se priključili i neki od predstavnika mjesne i lokalne samouprave. Program je bio vrlo raznovrsan te je obuhvatio predstavljanje Doma i UIR Zagreba, nakon čega su uslijedila kratka predavanja pravika UIR Zagreba te socijalne radnice Doma. Potom su sve prisutne zabavile plesne skupine i Doma i UIR Zagreba te zbor

Marija Topić, predsjednica

Doma. Dobra atmosfera nastavila se domjenkom i cijeli je događaj trajao otprilike tri sata. Suradnja sa Domom za starije i nemoćne osobe Peščenica nastavila se i prilikom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada, a također već postoje i planovi za dalje. Ovom prilikom zahvaljujemo svim plesačima i pjevačima, predavačima i domaćinima odnosno organizatorima na trudu i uloženom vremenu, a nadasve ravnateljici koja nam je pomogla ideju sprovesti u realizaciju.

Možemo zajedno

U četvrtak, 28.06.2012. godine u prostoru Mjesne samouprave u Vrapču nastavili smo sa programom **MOŽEMO ZAJEDNO**.

Kristina Sever

Kao nastavak programa, organizirali smo novo druženje, ovaj puta u gradskoj četvrti Podsused-Vrapče, u prostoru Mjesne samouprave u Vrapču. U 17,00 sati u četvrtak, 28.06.2012. godine započelo je zajedničko druženje Udruge invalida rada Zagreba, Kluba starijih osoba i umirovljenika Vrapče-Zagreb i Udruge umirovljenika Novo Brestje. Druženju su se, osim članova navedenih udruga, pridružili i Predsjednik Skupštine Grada Zagreba, gospodin Davor Bernadić i pomoćnica Pročelnice Gradskog Ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, gospođa Marinka Bakula-Anđelić. Druženje je otvorila Predsjednica Kluba starijih osoba i umirovljenika Vrapče-Zagreb, gospođa Ljubica

Kovačić. Nakon njenog uvodnog i pozdravnog govora uslijedilo je kratko predstavljanje i upoznavanje sa radom Udruga i Kluba. Tako je u nekoliko kratkih crta aktivnosti i djelatnosti Udruge invalida rada Zagreba, idejnog začetnika programa **Možemo zajedno**, predstavila Predsjednica, gospođa Marija Topić. Potom je Udrugu umirovljenika Novo Brestje ukratko predstavila njihova Predsjednica, gospođa Ana Karapetrić, nakon koje je predstavljanje programskih sudionika taj dan završila sa nekoliko riječi i Predsjednica Kluba starijih osoba i umirovljenika Vrapče, gospođa Ljubica Kovačić. Nakon predstavljanja, prigodnu riječ održao je i gospodin Davor

Bernadić, pohvalivši sveukupnu ideju i program **Možemo zajedno**. Potom je dao priliku svim prisutnima da njemu i njegovim suradnicima postave nekoliko, za njih važnih i gorućih pitanja. Iako se većina prisutnih na samom početku ustručavala uzeti mikrofon u ruke, vrijeme za pitanja i odgovore brzo je isteklo te je tako dosta pitanja ostalo nepostavljeno. Ipak su se prisutni brzo oslobodili "straha" od mikrofona i postavili brojne upite od kojih su najzanimljiviji bili pitanje o realizaciji aktivnog dnevnog boravka za starije osobe i osobe s invaliditetom, mogućnost druženja djece iz dječjih vrtića sa starijim osobama i osobama s invaliditetom te izgradnja novih domova za starije i nemoćne.

Nakon službenog djela programa uslijedio je prigodni domjenak uz hranu i piće te živu glazbu, kada su se svi prisutni još više opustili. Neki su plesali, a neki su razgovarali i izmjenjivali iskustva. Nakon zabave koja je potrajala duže vrijeme, svi su sretni otišli prema svojim domovima iščekivajući nastavak programa **Možemo zajedno** i slijedećeg druženja u nekoj "novoj" zagrebačkoj četvrti.

I MI SMO ZVIJEZDE

U natrag nekoliko godina, Udruga invalida rada Zagreba za svoje članove, suradnike, partnere i prijatelje organizira priliku za zajedničko druženje, veselje, pjesmu, i ples.

Iako nam je Grad Zagreb adaptirao i predao na korištenje predivan prostor od 290m², u takvim prigodama kojima se odazove otprilike 150 gostiju, kao i za velik broj aktivnosti vježbanja, čak se i tako velik prostor pokazuje zapravo skučen i nedostatan. Ne samo što u tim trenucima nismo u mogućnosti osigurati sjedeća mjesta za sve uzvanike, nismo u prilici niti ugostiti sve zainteresirane za zajednički oproštaj od još jedne protekle godine.

Upravo iz tog razloga, a s ciljem demonstracije jednog dijela brojnih i vrlo raznovrsnih klupskih aktivnosti koje se kontinuirano tijekom cijele godine osmišljavaju, organiziraju i koordiniraju u Novoj cesti 86, u neposrednoj blizini Trešnjevačkog

trga, ove smo se godine odlučili na nešto novo i nešto drugačije.

Približavajući se kraju godine, 17. prosinca 2015. godine u Centru za kulturu Trešnjevka (CeKaTe) organizirali smo kulturno-zabavnu manifestaciju pod nazivom "I mi smo zvijezde". Tom su se prilikom okupila 104 izvođača koja su otprilike 250 uzvanika uveseljavala nešto više od dva sata.

Vrlo raznovrstan program vodila je uvijek nasmijana Ana Tomašković, voditeljica i urednica HRT-ove emisije "Normalan život" te emisije Hrvatskog radija "Ono malo duše" zajedno s Ivicom Pepelkom, jednim od najnagrađivanijih autora koji je čitav život posvetio veličanju Zagorja i kajkavštine. S Anom Tomašković veže nas dugogodišnja i uspješna suradnja zbog koje uporno drži status vrijedne i drage nam suradnice koja također, uz bogato dugogodišnje iskustvo u radu s osobama s invaliditetom, u svoje slobodno vrijeme nerijetko

i volonterski uskače u uloge moderatorice i voditeljice raznih programa UIR Zagreba. S druge strane, Ivica Pepelko se, kao poznati zagorski skladatelj, tekstopisac i kantautor, vrlo dobro snašao u ulozi voditelja naše manifestacije, a kojom prigodom je na oduševljenje svih prisutnih, i sam izveo tri pjesme.

Kulturno-zabavna manifestacija "I mi smo zvijezde", za koju je ulaz bio besplatan za sve zainteresirane građane, zapravo je bila prikaz dijela brojnih klupskih aktivnosti široj javnosti, a u koje se tijekom 2015. godine uključilo gotovo 700 invalida rada s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Prije samog početka manifestacije, svoju su potporu iskazali i mediji kojima ovom prigodom od srca zahvaljujemo: H-alter.org, Dnevno.hr, Zagreb.info, Radio Antena Zagreb i In-portal.

U cjelokupnom programu sudjelovalo je 49 članova i 6

zaposlenika UIR Zagreba koji su, uz svoje goste večeri, izveli koncertne, plesne i dramske izvedbe.

Plesači su u parovima, kolu ili samostalno otplesali neke od standardnih, latino, trbušnih i folklornih plesova dok su polaznice aerobik grupe demonstrirale ne baš lake aerobik korake i pokrete u izvedbi pod nazivom "Navijačice". Vježbačice su zatim prikazale mali kolaž raznovrsnih vježbi korektivne gimnastike, kineziterapije i vježbi istezanja ukalupljen u dinamičnu i vrlo zabavnu koreografiju. Pjevački zbor UIR Zagreba – Kolibrići postoji od 2013. godine i redovito nastupa na brojnim javnim i internim manifestacijama kojim prigodama ne samo da predstavlja i promovira pjevačke aktivnosti UIR Zagreba već i razveseljava korisnike domova za starije i nemoćne osobe te pacijente specijalnih bolnica za medicinsku rehabilitaciju. Zbor je u CeKaTe-u, uz voditelja Zoltana Vukelića i pratnje na gitarama, Daria Fadljevića i Miralema Štrkonjića, izveo repertor od pet pjesama: "Šumi šumi javore", "Ano Anice", "La muzika di note", "Lepi ti je Zagreb grad" i "Evo banke". Ni zaposlenici UIR Zagreba nisu se izuzeli od aktivnog angažmana u programu te su i sami na nekoliko trenutaka preuzeli ulogu glumaca i u vidu dva skeča na humorističan način prikazali situacije u kojima se osobe s invaliditetom na žalost nerijetko nađu u javnom gradskom prijevozu.

Bogat program svojim su izvedbama upotpunili i gostujući mješoviti zborovi "Bosana", KUD "Nikola Tesla" i "Slovenski dom". Mješoviti zbor "Bosana" dio je ansambla koji predstavlja bošnjačku nacionalnu zajednicu Zagreba i Zagrebačke županije, a koji čine i

folklorna sekcija, nekoliko solista i instrumentalni sastav. Zbor izvodi repertoar sevdalinki koje pjeva uglavnom četveroglasno uz vodstvo Katarine Stojanović te voditelja instrumentalnog sastava Edina Džaferagića, a ovom prigodom, sa dvojicom solista (Donatom Orličem i Edom Pavišićem) izveli su repertoar od četiri pjesme: "Zvijezda tjera mjeseca", "Kolika je Jahorina planina", "Sjećaš li se", "Oj, djevojko, pod brdom". Drugi gostujući zbor KUD "Nikola Tesla" drag nam je suradnik s kojim se često družimo i zajednički nastupamo. Zbor djeluje od 1982. godine i izvodi vrlo bogat repertoar skladbi domaćih i stranih skladatelja, ozbiljnih, narodnih i zabavnih pjesama. Zbor je pod vodstvom prof. Tomislava Seletkovića izveo repertoar od pet pjesama: "Ej lipo ti je.. (dio Slavonskih slika)", "Vrani se konji igraju", "Jedan dan", "Spavaj mali Božiću", "Oj kristjani preljubljeni". Zbor "Slovenski dom" najstarija je sekcija "Slovenskog doma" u Zagrebu, a svojim radom i nastupima čuva narodnu svijest, slovenski jezik i slovensku pjesmu još od 1930. godine. Zbor pjeva narodne i umjetničke pjesme na slovenskom jeziku, a pod vodstvom dirigenta prof. Ivice Ivanovića izveo je repertoar od tri pjesme: "Eno samo tiho rožo", "Božji nam je rojen sin", "Venček – Slovenski mix".

Manifestacija je uz ogromni pljesak i više nego odličnu atmosferu završila zajedničkim nastupom sva 104 sudionika u izvedbi: "Jalta Jalta". UIR Zagreba ovom je manifestacijom ujedno podržala projekt "I ti to možeš!" osmišljen od strane Udruge za promicanje hrvatskog sporta "Hrvatska reprezentacija", a čiji je cilj podizanje razine svijesti u Republici

Hrvatskoj o važnosti sporta za djecu i mlade.

Iduća godina za UIR Zagreba je od velikog značaja obzirom da će cijela godina proći u obilježavanju 50. obljetnice dok će svečana manifestacija biti organizirana u mjesecu rujnu. Svi vi koji nam se niste bili u mogućnosti pridružiti u CeKaTe-u na manifestaciji "I mi smo zvijezde", ovim se putem smatrajte pozvanima da nam se pridružite i uveličate našu proslavu u mjesecu rujnu 2016. godine. Točne informacije o lokaciji, terminu i vremenu održavanja manifestacije provjerite oko ljeta 2016. godine na našoj mrežnoj stranici (www.uir-zagreb.hr), Facebook profilu (<http://www.facebook.com/Udrugainvalidaradazagreba>), Facebook stranici (<https://www.facebook.com/pages/Udruga-invalida-rada-Zagreba/128025850638557>) ili jednostavno navratite u naše prostorije svakim radnim danom od 8,00-20,00 sati.

Za kraj ostavljam citat predsjednika UIR Zagreba, Zlatka Bočkala, u nadi da ćete nam se i vi koji to još niste, pridružiti u Novoj cesti 86: "Nitko ne postaje osoba s invaliditetom svojom voljom i svaki od nas s tim se posljedicama bori na svoj način. Konstantno osmišljam nove aktivnosti kako bi svojim članovima osigurali barem nekoliko trenutaka zaborava na te posljedice i tešku svakodnevicu. Ujedno, sudjelujući u tim aktivnostima, invalidi rada poboljšavaju ne samo kvalitetu svog života, već i kvalitetu života svojih bližnjih, a na što smo naročito ponosni".

Pripremila: Anamarija Lazić, prof.

ZNAČAJ VOLONTIRANJA

U brojnim poveljama, manifestima, strategijama i legislativnim aktima, volonterstvo je definirano na različite načine. No, svi imaju istu srž koja ukazuje na nesebičan i dobrovoljan čin prenošenja stečenih znanja, iskustava i vještina nekoj drugoj osobi ili grupi poboljšavajući na taj način kvalitetu života tih osoba i svoju osobno istovremeno obogaćujući sadržaj lokalne zajednice i život društva u cjelini.

Motivacija za volonterski angažman ima raznolikih, no niti jedan od motiva nije financijske naravi. Činjenica da će netko drugi usvojiti njihova znanja i vještine, volonterima pruža osobno zadovoljstvo, a nerijetko i pomaže u rješavanju osobnih problema. Neovisno o razlogu uključivanja u volonterske aktivnosti, sve te aktivnosti su slobodnog izbora i usmjerene na poticanje razvoja ljudskih potencijala te poboljšanje kvalitete i kvantitete postojećih usluga, kao i razvijanje novih.

Iako volonter za obavljanje volonterskih aktivnosti ne očekuje nikakvu financijsku ili drugu naknadu za ulaganje osobnog vremena i truda, uz znanja i vještine, samo volontiranje kao dobrovoljna aktivnost pruža značajnu korist i samom volonteru potičući i osobni razvoj te jačajući osjećaje empatije i solidarnosti s drugima i drugačijima od sebe samih. Kroz

Tablica 1. Odnos ukupnog broja volontera i volontera-članova UIR Zagreba uključenih u aktivnosti UIR Zagreba

volonterske aktivnosti također se razvijaju i usavršavaju određena znanja i vještine, a jačaju se i osjećaji samopouzdanja i samopoštovanja što je od izuzetne važnosti osobito za mlađu populaciju. Dok mlađoj populaciji takva aktivna uključenost u životu zajednice doprinosi osobnoj izgradnji koja im pomaže u potrazi odgovarajućeg životnog zvanja, osobe treće životne dobi prenošenjem stečenih znanja i vještina na druge aktivno doprinose socijalnoj integraciji, kao i vrijednostima od općeg interesa.

Volonterski rad prepoznat je diljem svijeta što je rezultiralo proglašenjem **Međunarodnog dana volontera** (5. prosinca) od strane Generalne skupštine Ujedinjenih naroda 1985. godine. Svake se godine sve više zemalja uključuje u obilježavanje tog dana organizacijom raznih manifestacija s naglaskom na važnost volontiranja te njezinog značajnog doprinosa poboljšanju kvalitete života, kako za pojedinca, tako i za društvo te zajednicu u cjelini.

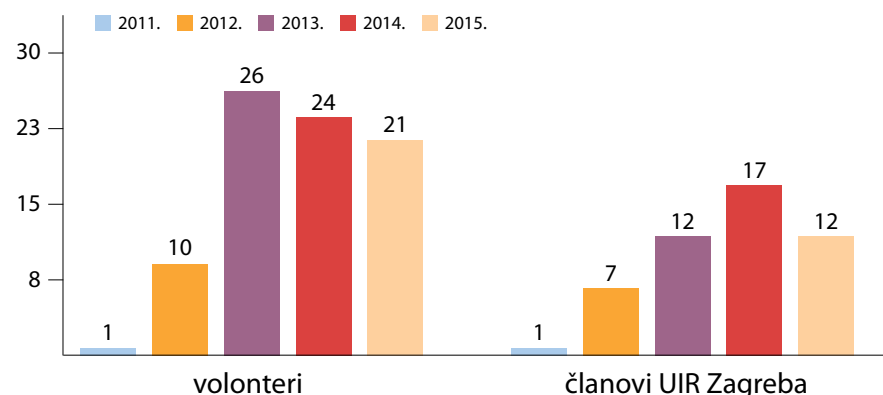
Volontiranje se najčešće provodi u organiziranom okruženju i pridonosi

aktivnom sudjelovanju građana u društvenom životu na dobrobit cjelokupne društvene zajednice.

Dok su u razvijenim zemljama angažman volontera i dobrobit volonterskih aktivnosti izuzetno priznati i vrednovani, rezultati istraživanja u Primorsko-goranskoj županiji koje je provela Udruga za razvoj građanskog društva 2006. godine ukazali su na nedovoljno pridavanje važnosti samom volontiranju i donošenju poticajnih

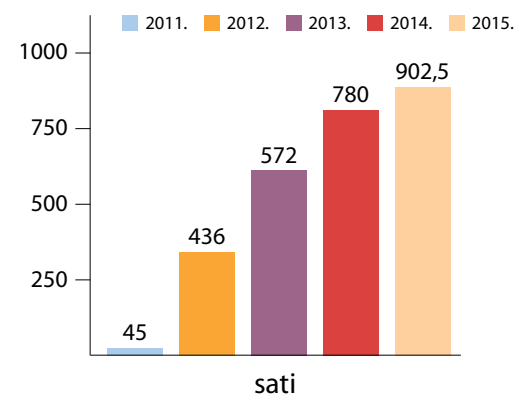
mjera prvenstveno od strane države, ali i na nedovoljnu promociju volontiranja i njezinog značaja.

Rezultati istog istraživanja ukazali su i na činjenicu da najveći dio volontera predstavljaju osobe do 30 godina životne starosti (56%) iako nisu zanemarivi niti rezultati za osobe u dobi između 30 i 60 godina (28,2%) te iznad 60 godina (15,8%). S gledišta rodne pripadnosti 2006. godine udio je pak bio podjednak (50,2% žene, 49,8% muškarci), a isti je bio slučaj i po pitanju radnog statusa (20% srednjoškolci, 20% studenti, 20%

zaposlene osobe, 20% nezaposlene osobe, 20% umirovljenici).

Danas na području Republike Hrvatske djeluju četiri Volonterska centra: u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Njihov je cilj promicanje i razvoj volonterskog rada na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao i edukacija članova udruga i volontera te senzibilizacija javnosti. Iako je tek od 2014. godine članica Volonterskog centra Zagreb, Udruga invalida rada Zagreba (UIR

Zagreba) već duži niz godina potiče i promovira volonterstvo, a što su od prvog dana prepoznali i sami članovi, invalidi rada, koji svoja stečena znanja, iskustva i vještine imaju želje i vremena prenijeti na ostale invalide rade. Svake godine tako članovi UIR Zagreba čine više od 50% ukupnog broja volontera angažiranih u radu UIR Zagreba.

Na godišnjoj bazi UIR Zagreba godišnje okupi 20-25 volontera koji zajednički odrade otprilike 800-900 volonterskih sati.

Koliko su volonteri i njihov rad značajni za članove, ali i djelovanje UIR Zagreba, pokazali smo i našim **Pravilnikom o dodjeli nagrada, priznanja i zahvalnica** kojim je utvrđeno priznanje "Naj volonter",

Tablica 2. Broj volonterski sati odrađenih u UIR Zagreba

a koje će se od ove godine svake godine dodjeljivati našim volonterima. Ujedno koristim priliku pozvati vas da već ove godine uputite vaš prijedlog za nagradu "Naj volonter" u pisanom obliku uz obrazloženje do 31. kolovoza ove godine Upravnom odboru Udruge (Nova cesta 86, Zagreb).

Ukoliko ste i Vi jedni od onih koji se žele uključiti u volonterske aktivnosti i obogatiti volonterski svijet, dodatno izgraditi sebe i poboljšati kvalitetu života invalida rada s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije, slobodno nam se javite – **čekamo Vas otvorena srca** da zajednički doprinesemo boljitku ove ranjive populacije koju, na žalost, danas mnogi zanemaruju i podcjenjuju (tel. 01/4829119, 4829392, 4876301, 4876294, mail: uir-zagreb.hr).

Pripremila: Anamarija Lazić, prof.

IN MEMORIAM Marija Topić

11.11.1939. - 11.05.2013.

Kao što smo u Uvodnoj riječi već napomenuli Udruga invalida rada Zagreba ostala je ove godine bez svoje dugogodišnje predsjednice Marije Topić, koja je preminula 11. svibnja, u 74. godini života, nakon kratke i teške bolesti.

Marija Topić rođena je 11. studenog 1939. u Varaždinu, gdje je završila Osnovnu i Srednju tekstilnu školu. U Zagreb je doselila 1960. godine te se zaposlila se u tekstilnom poduzeću „Pobjeda”, gdje je dočekala mirovinu nakon 35 godina neprekidnog rada. Invalidom rada postala je 1982. godine nakon što je doživjela nesreću na radu, a iste je godine postala i članicom Udruge invalida rada Zagreba.

U rad Udruge aktivno se uključila tek 1998. godine, ali je njezin potencijal vrlo brzo uočen, pa je već 2001. godine, po prvi put, izabrana za Predsjednicu Udruge invalida rada Zagreba.

Dolazak Marije Topić na čelo Udruge invalida rada Zagreba dogodio se

u izuzetno teškim vremenima za Udrugu i njezine članove, kada su prevladavali nepovoljni trendovi, članstvo se osipalo, nije bilo sredstava za rad, pa je prijetilo čak i da Udruga prestane s radom. Međutim, svojim punim i nesebičnim angažmanom, Marija je uspjela preokrenuti ove negativne trendove i postupno konsolidirati Udrugu, čime je u potpunosti opravdala svoj izbor za predsjednicu. Upravo zato su joj, ponovnim izborom za predsjednicu, članovi ukazali povjerenje 2004. i 2008. godine. U navedenom razdoblju inicirala je i osobno provodila niz aktivnosti koje su imale za cilj daljnje osnaživanje rada Udruge, povećanja članstva i poboljšanje položaja invalida rada, ali i rješavanje

**Draga Marija,
nikad nećeš
otići iz naših
sjećanja i uvijek
ćeš biti tu sa
nama**

gorućih problema koji su prijetili da rad Udruge vrata na same početke. Uspješnim rješavanjem ovih problema, kadrovskim i stručnim ekipiranjem Udruge invalida rada Zagreba Marija je uspjela

Udrugu vratiti na put napretka, što je bilo vidljivo kroz daljnji rasta broja članova, ali i dobrim pozicioniranjem Udruge u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji, a također i u Hrvatskoj. Kao član brojnih povjerenstava, odbora i komisija te kao sudionik niza akcija uvijek je težila boljitku invalida rada i svih osoba s invaliditetom. Osim toga, uspjela je uspostaviti izvrsnu međunarodnu suradnju s udrugom ORFEUS iz Praga.

Kontinuirani rad, postignute rezultate i jasnu viziju budućnosti Udruge članovi su nagradili 2012. godine ponovnim, četvrtim, izborom Marije Topić za predsjednicu Udruge invalida rada Zagreba, ali ju je, na žalost svih nas, iznenadna smrt spriječila da i ovaj predsjednički mandat uspješno dovrši.

I što na kraju dodati nego da je naša Marija, prije svega, bila čovjek koji je imao ogromno srce u kojem je bilo mjesta za sve, obitelj, invalide rada, prijatelje i mnoge druge i upravo zato, njezin prerani odlazak ostavlja gorak okus u ustima svih nas koji smo je voljeli.

Draga Marija, nikad nećeš otići iz naših sjećanja i uvijek ćeš biti tu sa nama.

**GIR
br. 38**

ZLATKO BOČKAL

13.04.1943. – 05.08.2017.

Kao diplomirani profesor psihologije, imao je puno razumijevanja za ljude, znao je svakoga saslušati i pomoći mu savjetom.

Član Udruge invalida rada Zagreba postao je 1982. godine, a aktivnije se uključio u rad Udruge nakon odlaska u mirovinu 2008. godine. Te iste godine postao je članom Skupštine, a od 2012. godine izabran je za člana Upravnog odbora i dopredsjednika Udruge. Nakon prerane i iznenadne smrti tadašnje predsjednice Marije Topić, logičkim je slijedom, ali vrlo zaslužno, 2013. godine i sam izabran za Predsjednika Udruge invalida rada Zagreba.

Sukladno njegovom radnom iskustvu te profesiji, u vođenju Udruge pokazao je iznimnu sposobnost u organizaciji i razvoju suradnje s drugim udrugama i institucijama, a posebno se trudio zbližiti članove kroz razne aktivnosti, kao i neposrednim kontaktom.

Tu je funkciju obavljao s puno ozbiljnosti i odgovornosti, predanosti i ljubavi, a posebno se sa susretljivošću i srdačnošću obraćao ljudima za koje je uvijek imao lijepu i toplu riječ. Uz sve navedeno, bio je brižan obiteljski čovjek: suprug, otac, djed i tast.

**GIR
br. 47**

Kao predsjednik, prijatelj, a iznad svega čovjek, do zadnjeg trenutka zauzimao se za razvoj i boljitak invalida rada i naše Udruge. Sretni smo što smo ga imali priliku upoznati, surađivati i družiti

se s njim, biti dio njegovog tima i puno od njega naučiti. Prerana smrt otela ga je od obitelji i naših članova.

S posebnom zahvalnošću i poštovanjem nosit ćemo ga u srcu.

Memorijal Marije Topić

Od svog osnutka do danas, na čelu UIR Zagreba bilo je dosta osoba koje su obnašale funkciju Predsjednika. No, samo je gospođa Marija Topić uživala potporu članova u tolikoj mjeri da je na toj funkciji bila punih 13 godina, da bi ju iznenadna smrt prekinula u uspješnom dovršenju tog zadnjeg mandata.

Došavši na mjesto Predsjednice 2000. godine, Marija Topić nastavila je sa svim prethodno započetim aktivnostima UIR Zagreba, no sama je bila inicijator mnogobrojnih novoorganiziranih i uvedenih aktivnosti koje se i danas provode. Njezinim zaslugama, rad i funkcioniranje UIR Zagreba podignuti su na viši nivo primjerenosti i transparentnosti, a što je prepoznato u gradskim uredima i resornim ministarstvima. Zahvaljujući njenoj predanosti i upornosti, ojačani su kontakti sa drugim srodnim udrugama i savezima u Gradu Zagrebu, ali i na području cijele Republike Hrvatske. Također je tijekom svog trinaestogodišnjeg mandata ostvarila i nove kontakte sa ministarstvima, uredima Gradske uprave u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji, kao i brojnim gospodarskim subjektima i neprofitnim organizacijama stekavši tako nove partnere, suradnike, ali i prijatelje. Svoje prvo sudjelovanje na međunarodnom projektu UIR

Zagreba je ostvarila sa Republikom Češkom, Španjolskom i Italijom, čime je stekla bogato iskustvo, kao i nove prijatelje, suradnike i partnere upravo zahvaljujući brojnim kvalitetnim i inovativnim idejama i vizijama Marije Topić, koje se i danas nastoje održati i pratiti.

Marija Topić bila je osoba velika srca, uvijek nasmijana i puna pozitivne energije, kao i razumijevanja i strpljenja za svakog

člana koji je iskazao želju za razgovorom sa Predsjednicom. U današnje vrijeme sve veće neimaštine i siromaštva koje potiču manjak tolerancije i razumijevanja za okolinu, a podstiču razvoj nezadovoljstva i ogorčenosti, Marija Topić bila je nadasve socijalno osviještena, neizmjereno snažna i uporna kada je u pitanju bila borba za kvalitetniji život i boljitak invalida rada, kao i ostalih osoba s invaliditetom. Iako je u nerijetkim situacijama nailazila na zatvorena

vrata, takve je situacije koristila samo kao jaču motivaciju za ostvarenje zamišljenih vizija, a sve sa ciljem da pomogne onima koji nemaju mogućnosti ili snage boriti se sami za sebe. Jedna od glavnih osobina Marije Topić bio je altruizam zbog čega je nerijetko velik dio dana provodila u prostorijama UIR Zagreba pokušavajući iznaći nove načine kako pomoći članovima UIR Zagreba, a potom se i sama sa tim istim članovima družila kroz razgovore, ples i društvene igre.

Autor: Anamarija Lazić, prof.

Svoje je interese uvijek stavljala iza interesa i potreba drugih, ne očekujući ništa zauzvrat osim punog srca i zadovoljstva osobe kojoj je na bilo koji način uspjela pomoći. Povodom prve godišnjice smrti Marije Topić (11. svibnja), UIR Zagreba organizirala je Memorijal Marije Topić, a koji se planira nastaviti i u narednim godinama. Memorijal je organiziran dan ranije, 10. svibnja 2014. godine na RŠC Jarun, na Otoku Trešnjevka. Pokrovitelj manifestacije bio je Gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić, koji je 2007. godine proglašen počasnim Predsjednikom UIR Zagreba, upravo na inicijativu Marije Topić kao zahvala za sav uloženi dugogodišnji trud u pronalasku i adaptaciji većih, boljih i adekvatnijih prostorija u kojima se članovi UIR Zagreba i danas druže, vesele, razmjenjuju iskustva, prikupljaju informacije i educiraju na razne načine.

Obzirom da je i sama Marija Topić bila pobornik širenja pozitivne energije, razmjene iskustva i druženja, Memorijal Marije Topić organiziran je i realiziran u dva dijela: sportski i kulturno-zabavni. Sportski dio obuhvatio je natjecanje u devet sportskih aktivnosti: belot, šah, pikado, nabaci krug, plivanje, stolni tenis, streljaštvo, viseća kuglana i kuglanje. Kvalifikacije za pojedine discipline održale su se u svakoj pojedinoj udruzi – sudioniku Memorijala, dok se finale održalo

Marija Topić bila je osoba velika srca, uvijek nasmijana i puna pozitivne energije

na RŠC Jarun u svih devet sportskih disciplina. Uključujući i kvalifikacije, ukupan broj sudionika sportaša s invaliditetom odnosno invalida rada, članova dvanaest udruga invalida rada sa područja cijele Republike Hrvatske, bio je 139. Po završetku sportskog dijela, organiziran je kulturno-zabavni dio u okviru kojeg se prije svega odala počast Mariji Topić, zatim su se proglasili rezultati u pojedinim sportskim aktivnostima, a potom se plesalo, pjevalo i veselo družilo, upravo onako kako je sama Marija Topić takva događanja voljela organizirati za druge.

Organizacijom Memorijala Marije Topić na godišnjoj bazi planira se obilježiti obljetnica njene prerane smrti, kojom prigodom će se, u spomen na tu veliku osobu, zaslužnu za zavidan ugled UIR Zagreba kakav danas uživa, okupljati invalidi rada s područja cijele Republike Hrvatske, kao i svi drugi prijatelji Marije Topić i UIR Zagreba, kako iz srodnih udruga i saveza, tako i iz javnog i političkog života. Zauvijek ćemo pamtiti i sa veseljem se sjećati drage naše gospođe Marije, sa ogromnim srcem i neprestanim smjешkom na licu.

SUZA ZA ZLATKA BOČKALA

Zlatko Bočkal, profesor psihologije s neograničenom količinom strpljenja i tolerancije spram drugih, bogatim životnim i profesionalnim iskustvom te vječnim optimizmom, nažalost nas je zauvijek napustio, nadasve neočekivano i prerano, u kolovozu 2017. godine.

Iako je funkciju predsjednika Udruge invalida rada Zagreba (UIR Zagreba), jedne od najvećih udruga osoba s invaliditetom na području cijele Republike Hrvatske, Zlatko Bočkal obavljao svega četiri godine, a nakon višegodišnjeg mandata dopredsjednika, za vrijeme tog mandata itekako je svojim trudom i zalaganjem u velikoj mjeri doprinio sveopćem rastu UIR Zagreba. U prilog tome govori i činjenica da mu je krajem 2017. godine ispred UIR Zagreba postumno dodijeljena "Nagrada za životno djelo Marija Topić".

Zahvaljujući svojoj struci, s velikom je pozornošću i strpljenjem saslušao svakog člana koji bi mu se obratio te ga savjetovao kako se s određenim problemima i poteškoćama nositi odnosno kako u konkretnim situacijama postupiti i s određenim osobama komunicirati, a pritom sačuvati svoj i tuđ integritet. Također je razmatrao svaki savjet, prigovor i ideju usmjerene na poboljšanje rada i djelovanje UIR Zagreba, a i sam je bio izvor bogat raznovrsnim, korisnim i primjenjivim idejama za napredak UIR Zagreba.

Upravo kao zahvalu za sve ideje koje smo za života Zlatka Bočkala, a i nakon toga, sproveli u djelo te njemu kao osobi u spomen i čast, znajući da je volio dobru pjesmu i da je i sam nekada pjevao u zboru, UIR Zagreba osmislila je manifestaciju pod nazivom "Suza za Zlatka Bočkala".

Riječ je o koncertu koji je UIR Zagreba prvi puta organizirala u petak, 13. travnja 2018. godine, na sam rođendan Zlatka Bočkala. Koncert je organiziran u lijepom ambijentu Glazbenog paviljona u Parku Zrinjevac pod pokroviteljstvom Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te im i ovim putem na tome zahvaljujemo. Tog proljetnog, sunčanog i toplog popodneva, četiri su pjevačka zbora

gotovo dva sata ispred obitelji Zlatka Bočkala i dvjestotinjak uzvanika i slučajnih prolaznika izvela dobro uvježbane skladbe.

Koncert je u 17,00 sati s nekoliko lijepih riječi i sjećanja na Zlatka Bočkala i njegova djela otvorila predsjednica UIR Zagreba, gđa Nada Vorkapić. Prvi zbor koji je potom započeo nastup bio je pjevački zbor UIR Zagreba "Kolibrići", sastavljen od članova UIR Zagreba koji su tim putem još jednom imali priliku iskazati zahvalnost Zlatku Bočkalu za sve što je za svog četverogodišnjeg predsjedničkog mandata napravio za populaciju invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Zbor je koncert započeo izvedbom jedne od vrlo dragih pjesama Zlatku Bočkalu, "Suza za Zagorske brege", ujedno i inspiracije za sam naziv manifestacije. Nakon njih je nastupilo Kulturno umjetničko društvo "Nikola Tesla" oformljeno 1982. godine. Pjevački zbor s dugogodišnjim i

profesor
psihologije
s vječnim
optimizmom

ZAHVALA

Udruzi invalida rada Zagreba na veličanstvenoj organizaciji koncerta "Suza za Zlatka Bočkala", održanog 13. travnja 2018. godine. u Glazbenom paviljonu Parka Zrinjevac. Odavanjem počasti preminulom predsjedniku Udruge i našem voljenom suprugu, ocu, djedu i puncu ganuti smo i ponosni što je bio dio naših života. Hvala na dirljivim riječima predsjednice Udruge, gospođi Nadi Vorkapić te gospođama: Mariji Mustač u ime Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Aniti Kaiser na profesionalnom moderiranju koncerta i Anamariji Lazić na nesebičnoj pomoći u realizaciji manifestacije. Posebnu zahvalu upućujemo pjevačkom zboru Udruge "Kolibrići", KUD-u "Nikola Tesla", Mješovitom zboru "Bosana" i pjevačkom zboru "Lira". Hvala svim sudionicima koncerta, prijateljima i rodbini koji su svojom nazočnošću učinili ovaj događaj posebnim.

Zahvalna obitelj

bogatim iskustvom s kojim UIR Zagreba često surađuje i zajednički amaterski nastupa izveo je nekoliko vrlo dobro uvježbanih skladbi, a potom je Zrinjevcem ovladao melos Istoka i sjetnih sevdalinki koje je svim prisutnima dočarao mješoviti zbor "Bosana" čime je ujedno podsjetio na svo bogatstvo koje u sebi nosi različitost koju je gđin Bočkal kod svih ljudi znao cijeniti. Ipak, posebno emotivan za sve uzvanike, a naročito za obitelj gđina Bočkala, bio je nastup pjevačkog zbora "Lira" kojeg je i sam gđin Zlatko

bio ponosan član, a čiji su se članovi okupili samo za ovu prigodu kako bi još jednom dostojno odali počast velikom čovjeku, Zlatku Bočkalu. Upravo iz tog razloga, također samo za ovu prigodu, zborom je dirigirala Nina Cossetto, kćerka Emila Cossetta, dirigenta i skladatelja, dobitnika nagrade za životno djelo Vladimir Nator i Porin. Vidno i čujno obogaćeni i oduševljeni održanim koncertom,

svi su uzvanici svojim kućama na odlasku ponijeli i prigodan privjesak u znak sjećanja na Zlatka Bočkala, zaista iznimnog čovjeka.

Ovom prilikom zahvaljujemo Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom na pokroviteljstvu, svim pjevačkim zborovima – pjevački zbor UIR Zagreba "Kolibrići", KUD "Nikola Tesla", mješoviti zbor "Bosana" i pjevački zbor "Lira", na prekrasnim i emotivnim izvedbama, zatim uzvanicima na dolasku i slučajnim prolaznicima na ostanku kojim su dodatno uveličali manifestaciju, a posebno velika hvala obitelji na odobrenju organizacije ove manifestacije i dolasku unatoč vrlo emotivnom razdoblju koje su u tim trenucima prolazili.

Na kraju zahvaljujemo i svim medijima koji su koncert popratili najavama, objavama, reportažama i našim gostovanjima u emisijama – internet portalima: Mirovina.hr, Zagrebancija.com, IN portal, Treća dob, zatim Hrvatskom radiju Prvi program (emisija "Šesto čulo") te Večernjem listu u kojem je obitelj, po završetku manifestacije, objavila zahvalu.

Unatoč velikom gubitku koji su odlaskom iznimnog čovjeka, osim obitelji i prijatelja, u velikoj mjeri osjetili i brojni suradnici i članovi UIR Zagreba, njegove ideje i savjete nastojimo i nastojat ćemo primjenjivati i u budućim razdobljima, kako u poslovnim, tako i u privatnim životima.

Pripremite se pridružiti nam se i iduće godine!

Pripremili: Anamarija Lazić, prof. i Joško Matić, mag.iur.

RAZGOVORI S NAJSTARIJIM ČLANOVIMA UDRUGE

IVAN LAZIĆ

GOSPODINE LAZIĆ, KAKO STE POSTALI OSOBA S INVALIDITETOM?

S 18,5 godina pao sam pod vlak prolazeći kroz zaustavljeni vlak koji se u jednom trenu pokrenuo, a ja sam pao i izgubio obje noge. Nakon jedanaest godina, dakle 1970. godine, ponovo sam doživio nesreću, no ovoga puta vlak je naletio na mene.

KAKO STE DOZNALI ZA UDRUŽENJE INVALIDA RADA ZAGREBA?

Gospodin Petrač mi je rekao kako je pročitao u novinama da se u Zagrebu osnovalo Udruženje invalida rada Zagreba i mi smo se dogovorili da odemo u Petrovu ulicu i vidimo što je to. Htjeli smo se učlaniti, no nastali su problemi jer u Udruženju nisu imali članske knjižice. Na naše navaljivanje su nas učlanili, a knjižice smo dobili nekoliko mjeseci kasnije.

KOJI JE BIO RAZLOG VAŠEG UČLANJENJA U UDRUŽENJE?

Pa bio sam invalid rada i Udruženje mi je dobro došlo. Naime, ja sam stradao na povratku kući s posla. Često sam dolazio u Udruženje da čujem novosti i prava.

JESTE LI BILI INFORMIRANI U TO VRIJEME O OSNUTKU SAVEZA INVALIDA RADA HRVATSKE?

Da .

JESTE LI SE UKLJUČILI U RAD HRVATSKOG SAVEZA?

Ne, u to vrijeme nisam za to bio zainteresiran.

KADA JE OSNOVAN SPORTSKI SAVEZ INVALIDA RADA HRVATSKE? KAKO SU SE INVALIDI RADA UKLJUČILI U SPORTSKE AKTIVNOSTI?

Sportski savez invalida Hrvatske osnovan je 1964. godine, a Zagrebački sportski savez invalida osnovan je 1968. godine.

U Savezu invalida rada grada Zagreba je djelovala Sekcija za sport i rekreaciju koja je 1999. godine osnovala Sportsko društvo invalida rada Zagreba. Nakon godinu dana Sportsko društvo se izdvojilo iz Saveza invalida rada Zagreba i nastavilo samostalno djelovati.

SPOMINJALI STE UDRUŽENJE „HRABRI“. KAKVO JE TO BILO UDRUŽENJE?

Sportsko društvo invalida „Hrabri“ osnovano je u ožujku 1969. godine. Među osnivačima smo bili gospodin Petrač i ja.

Tadašnji tajnik Saveza invalida rada Zagreba, Rudolf Kovaček bio je jedan od inicijatora osnivanja Sportskog društva.

TIJEKOM VAŠEGA ČLANSTVA U SAVEZU ODNOSNO UDRUZI BILI STE ČLAN RAZNIH TIJELA. KADA USPOREĐUJETE DJELOVANJE UDRUGE KROZ 50 GODINA, IMA LI KAKVIH RAZLIKA U DJELOVANJU UDRUGE NEKAD I DANAS?

Ono doba ne može se jednostavno usporediti s današnjim. U početku, Udruga je bila nešto slabija. Nismo imali dovoljno prostora i broj članova je bio znatno manji. U početku smo imali oko 200 do 300 članova, a danas ta brojka prelazi 9000. Tada smo organizirali izlete u tuzemstvo i inozemstvo. Kako se uto vrijeme u našoj zemlji nije moglo kupiti nekih stvari ili su bile skupe, organizirali smo izlete u Mađarsku gdje se to moglo povoljnije kupiti. Na taj način smo pomagali našim članovima da ostvare kvalitetniji život. Imali smo organizirano dobrovoljno davanje krvi, a za davatelje smo organizirali izlet u Mađarsku na teret Udruge. Ja sam dulje vrijeme organizirao takve izlete. Budući da sam više interesa imao za sport, prestao sam se baviti organizacijom izleta, a posao je nastavila gđa Marija Topić kojoj sam povremeno pomagao. Bio sam član Izvršnog

, kasnije Upravnog odbora, a zadnjih nekoliko mandata član sam Nadzornog odbora i njegov predsjednik.

TREBA LI NEŠTO MIJENJATI U RADU SADAŠNJE UDRUGE?

Možda bi trebalo organizirati izlete u inozemstvo na način da zadužimo posebne ljude za organizaciju izleta. Naime, pojedincima treba posvećivati posebnu pažnju, zvati ih i nagovarati. Ostalo je sve u redu. Možda bi trebalo još pojačati sportske aktivnosti iako kada bolje razmislim, zaista imamo mnogo sportskih aktivnosti. Sva je sreća da imamo prostor.

Pozdravljam suradnju s partnerima u sklopu Rekreativno-zdravstvenog programa. Možda bi za ljetovanje trebalo razmisliti o kupnji nekog čvrstog objekta gdje bi naši članovi ljetovali pod posebnim povoljnijim uvjetima.

Ja sam nakon nedavne zadnje operacije ramena zaista postao osoba s invaliditetom i sada osjećam probleme u kretanju. Tek sada vidim neke nedostatke u propisima kojima se reguliraju prava osoba s invaliditetom. Smatram da bi to trebalo ispraviti.

PROBLEM S IZLETIMA JE U NJIHOVOJ CIJENI KOJA JE DOSTA VISOKA, A UDRUGA NEMA NOVACA ZA SUFINANCIRANJE.

Svakako da je cijena problem, no problem je i u našem članstvu. Mnogi ne čitaju obavijesti, pa ih

netko izvan Stručne službe treba stalno nazivati i animirati.

JOSIP PETRAČ

KAKO STE POSTALI OSOBA S INVALIDITETOM?

Kao mladić s oko 18 godina doživio sam prometnu nesreću, pao sam pod tramvaj. Ostao sam bez noge. Upućen sam na liječenje i medicinsku rehabilitaciju i već 1963. godine uključio sam se u normalan život. Budući sam radio u proizvodnji u „Mesna industrija –SLJEME“ morao sam se doškolorati te sam u kratkom vremenu ,

u godinu dana, završio sedmi i osmi razred osnovne škole. Odmah sam upisao gimnaziju no tražio sam da me upišu u višu radničku školu.

Nakon položenih ispita u kratkom roku završio sam srednju školu i upisao se u višu radničku školu koju sam završio u roku od dvije godine. U firmi su, radi moje invalidnosti, razmišljali da li da me otpuste ili zadrže. Odlučili su me zadržati i postavili su me na radno mjesto telefoniste u telefonskoj centrali, a potom sam počeo raditi poslove u pripremi rada u Tehničkoj službi.

KAKO STE DOZNALI ZA UDRUŽENJE INVALIDA RADA ZAGREBA?

Nakon rehabilitacije 1963. godine počeo sam se baviti sportom u sklopu Udruge ratnih vojnih invalida. 1966. godine pročitao sam u novinama informaciju o osnivanju Udruženja invalida

rada Zagreba. Istovremeno su se pozivali svi zainteresirani da se jave u sjedište Udruženja u Petrovoj ulici 3 u Zagrebu. No nastali su problemi jer Udruženje još nije bilo formalno registrirano i nije bilo članskih knjižica. Unatoč tome, na moje inzistiranje, upisan sam u evidenciju, a nakon nekoliko mjeseci stigle su i knjižice pa sam tada postao „pravi“ član Udruženja.

ŠTO VAS JE MOTIVIRALO DA SE UČLANITE U UDRUŽENJE?

Tih šezdesetih godina bavio sam se sportom, ali mi je kao osobi s invaliditetom to bilo teško. Naime, u to doba postojalo je sportsko društvo ratnih vojnih invalida u koje su se teško udruživali ostale osobe s invaliditetom. Htio sam vidjeti što će raditi novo osnovano Udruženje. Zanimala me i mogućnost dobivanja pravne pomoći.

KAKO STE SUDJELOVALI U RADU SAVEZA INVALIDA RADA ZAGREBA?

Godinama sam plaćao članarinu, ali više sam bio angažiran u Sportskom savezu. Oko 1987. godine gospodin Lazić me angažirao u Savezu invalida rada Zagreba u Komisiji za sport i rekreaciju.

1989. godine održana je godišnja skupština na kojoj sam upoznao pokojnu Mariju Topić koju smo uključili u poslove Sekcije za sport i rekreaciju. 1991. godine postao sam potpredsjednik Saveza. Bilo je to doba kada se teško radilo.

Tada je upućen zahtjev ZET-u za

besplatan prijevoz invalida rada, koji je ubrzo i odobren.

JESTE LI BILI NA OSNIVAČKOJ SKUPŠTINI HRVATSKOG SAVEZA INVALIDA RADA?

Ne, nisam bio.

BILI STE PREDSJEDNIK SAVEZA (UDRUGE INVALIDA RADA ZAGREBA)?

Otprilike dvije godine bio sam predsjednik i Saveza invalida rada Zagreba i Saveza invalida rada Hrvatske.

POSTOJE LI RAZLIKE U DJELOVANJU SAVEZA OBZIROM NA OKOLNOSTI U KOJIMA JE DJELOVALA?

Pa najčešće razlike su bile u razumijevanju ili nerazumijevanju problematike invalida rada od strane odgovornih čimbenika na razini grada Zagreba i razini

države. Sukladno tome probleme smo brže ili sporije rješavali. Gledajući razdoblje od 50 godina učinjeno je mnogo za kvalitetniji život invalida rada.

BISTE LI ŠTO MIJENJALI U RADU SADAŠNJE UDRUGE?

Ne bih mijenjao ništa. Sada se ostvaruju moje nekadašnje zamisli, rekreacija invalida rada i druženje. Žao mi je što, zbog udaljenosti mjesta stanovanja od Udruge, ne mogu koristiti mogućnosti koje nam pruža Udruga.

Za kraj, da obavijestim sve članove, Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je u postupak Zakon o financiranju udruga osoba s invaliditetom kao udruga od posebnog državnog interesa kojim bi se reguliralo financiranje osnovnih djelatnosti.

Intervjuirao: Zlatko Bočkal, prof.

Kako doživjeti 100. rođendan?

SS: Kada ste se učlanili u Udrugu invalida rada Zagreba?

LJR: Mislim da je to bilo 2005. godine.

SS: Znači da ste član više od 10 godina. Koji je bio razlog učlanjenja?

LJR: Prvenstveno zbog prava koja mogu ostvariti kod kupovine i slično. Smatram da su mi takve informacije korisne.

SS: Relativno ste se kasno učlanili u Udrugu obzirom da ste već u to vrijeme bili u mirovini. Niste znali da Udruga postoji ili je neki drugi razlog u pitanju?

LJR: Ne, nisam znao. Preporučili su mi da se učlanim. Vjerojatno netko od prijatelja, no više se ne sjećam.

SS: Jeste li dolazili u Udrugu na aktivnosti?

LJR: Dolazio sam dok ste još bili u Savskoj cesti.

SS: Ove godine proslavit ćete 100 godina. Imate li kakvu formulu za dugovječnost?

LJR: Teško je to reći, hehehe...

SS: Možda radite nešto drugačije? Koje su Vam životne navike?

LJR: Mislim da ne postoje pravila u smislu da treba živjeti na neki određeni način. Što se tiče prehrane, pića, pušenja i svega onoga što bi moglo utjecati na čovjeka, mislim da je moj život bio kao i kod ostalih ljudi.

SS: Želite li reći da ste kroz život pušili, pili ili konzumirali nešto štetno?

LJR: Nisam uopće pušio, a popijem za ručak čašu vina i to ne uvijek. To je neki moj način. Živio sam umjerenim životom.

SS: Jeste li već u mladosti tako svjesno znali da je recimo pušenje štetno za zdravlje obzirom da je u tom vremenu to sigurno bilo popularno.

LJR: Znao sam jer mi je stariji brat pušio. Uvijek je imao zdravstvenih problema, a uz to i financijskih, a ja nisam želio upasti u klopku.

SS: Jeste li vježbali kada ste bili mlađi? I vježbate li sada?

LJR: Jesam, vježbao sam dosta dok sam bio mlađi. Volio sam igrati nogomet, a niti druge aktivnosti mi nisu bile nepoznanica. U mojim godinama je to već nemoguće. Danas, kad izađem iz kuće, borim se sa štapom da ne padnem. Imam vrtoglavicu koju nisam prije nikad

imao tako da se gubim pri kretanju. Osim toga, teže dišem

i svaki mali napor mi je težak. Kad ljudi vide čovjeka u ovako visokim godinama kažu: "Blago tebi, dugo živiš.", ali nije baš tako. Ima

tu puno negativnih stvari koje dođu s godinama. Nedavno sam dva puta pao u stanu jer sam išao bez štapa i začas sam bio na podu.

SS: Nije baš bajno, ali barem ste na nogama i možete samostalno i svjesno funkcionirati.

LJR: Da, istina je. Imam puno prijatelja koji se gube, a i moja supruga već sa sedamdeset i nešto godina nas ukućane nije prepoznavala. Gubila se. Ja još uvijek sve prepoznajem i znam se vratiti kući negdje odem. Često puta godine znaju biti jako bolne i teške.

SS: Iz rečenog zaključujem da

puno godina ne znači nužno i da je netko sretan čovjek. Slažete li se?

LJR: Važnije je kako ih proživite. Kada ljudi čuju da netko dugo živi, misle da je sve u redu, a to je daleko od istine. Starački život jako je težak.

SS: Obzirom na Vaše bogato životno iskustvo, što biste savjetovali članovima Udruge?

LJR: Samo da umjereno troše hranu i piće i da generalno žive mirnim životom, a ne da stvaraju određene probleme sebi i drugima. To je jedino što mogu savjetovati ljudima.

SS: Vaš savjet je umjerenost u životu?

LJR: Da, tako je!

SS: Hvala Vam!

LJR: I Vama hvala.

Intervjuirao: Stanko Svečak
Član, stogodišnjak: Ljubomir Rončević

